

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ
นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

เจ้าสิบเอกสุทิน พิณฑา

30B5638223

ค

306.27

ส779ว

2555

Title: วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน
ในเขตจังหวัดขอนแก่น

ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขต

สารนิพนธ์นี้ มีขึ้นด้วยเหตุแห่งการศึกษาระดับอุดมศึกษาของครู มหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขต

พุทธศักราช 2555

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ
นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

306.27

ส 7799 ญ 2

8 ก.พ. 57

เลขทะเบียน	5638223
เลขเรียกหนังสือ	306.27 ญ 2
วันที่	8 ก.พ. 57

จำลองเอกสุทิน พินทา

		ค 306.27 ส 7799 2555
Title: วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น		
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย		

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2555

**POLITICAL CULTURE IN DEMOCRACY OF NON-COMMISSIONED
ARMY OFFICERS IN KHON KAEN PROVINCE**

SERGEANT MAJOR SUTIN PINTA

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

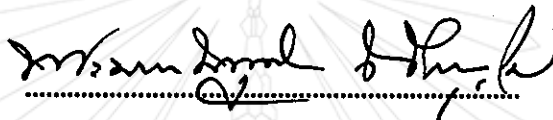
GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

B.E. 2555 (2012)

หัวข้อสารนิพนธ์ : วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนายทหารชั้นประทวน
ในเขตจังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : จำสับเอกสุทิน พินทา
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ปัญญา คล้ายเดช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.ชวลิต ไหลรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(พระมหาบุญศรี ภาณวุฑฺโฒ (ผศ.ดร.))

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

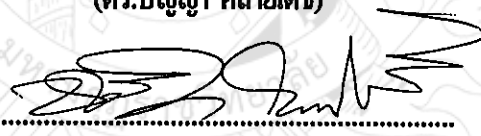
ประธานกรรมการ

(ดร.ไพรัช พันชมภู)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ปัญญา คล้ายเดช)

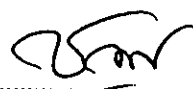
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.ชวลิต ไหลรินทร์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุรินทร์ ภูสกุล)

กรรมการ

(ดร.ชาญชัย ฮวดศรี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Political Culture in Democracy of Non-Commissioned Army
Officers in Khon Kaen Province.

Student's Name : SMG. Sutin Pinta

Department : Government

Advisor : Dr. Panya Klaydesh

Co-Advisor : Dr. Chawalit Lairin

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

..... Acting Dean of Graduate School
(Phramaha Boonsri Nānāvuddho (Asst.Prof.Dr.))

Thematic Committee

..... Chairman
(Dr.Phairat Phuenchomphoo)

..... Advisor
(Dr. Panya Klaydesh)

..... Co-Advisor
(Dr. Chawalit Lairin)

..... Member
(Asst. Prof. Dr.Burin Pooasakul)

..... Member
(Dr.Chanchai Huadsri)

หัวข้อสารนิพนธ์ : วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนใน
เขตจังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : จำลิบเอกสุทิน พิณฑา
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ปัญญา คล้ายเดช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.ชวลิต ไหลรินทร์
ปีการศึกษา : 2555

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีจุดประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน ในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มี เพศ อายุ การศึกษา และชั้นยศต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 320 นาย เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ่

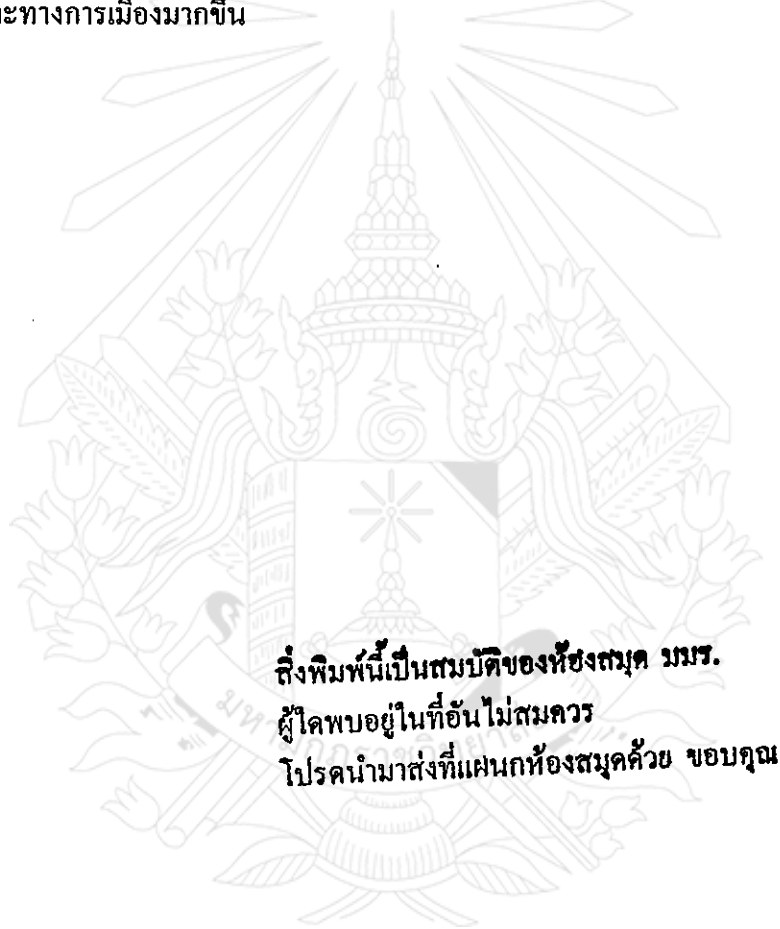
ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย และ ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย ตามลำดับ

2) นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศ อายุ ชั้นยศ ต่างกัน มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ส่วนนายทหารชั้นประทวนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม
 ทางการเมือง แบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหา คือ 1) ทหารขาดความเชื่อมั่นในการปกครอง
 ระบอบประชาธิปไตย 2) คนบางกลุ่มไม่ยอมรับในกติกาที่วางไว้ทำให้เกิดปัญหาการประท้วง 3)
 ทหารไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง และ 4) ข้าราชการทหารยศต่ำมักถูกปิดกั้นในการ
 วิทยุวิจารณ์ทางการเมืองจากผู้บังคับบัญชา แนวทางส่งเสริมคือ 1) สร้างความเชื่อมั่นให้กับทหาร
 โดยให้ทหารมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น 2) สร้างการยอมรับในหลักกติกาที่วางไว้ 3) ทหาร
 ควรมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนให้มากขึ้น และ 4) ควรให้ได้แสดงออกทางด้านความคิด
 โดยเฉพาะทางการเมืองมากขึ้น

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้วงสมุทร มทร.
 ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
 ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบพระคุณ

Thematic Title : **Political Culture in Democracy of Non-Commissioned Army officers in Khon Kaen province**

Student's Name : **Sergeant major Sutin Pinta**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Panya Klaydesh**

Co – Advisor : **Dr. Chawarit Lairin**

Academic Year : **B.E. 2555 (2012)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows; 1) to study political culture in democracy of non-commissioned army officers in Khon Kaen province, 2) to compare political culture in democracy of non-commissioned army officers in Khon Kaen province with different age, education and rank, and 3) to study suggestions on problems and ways to solve political culture in democracy of non-commissioned army officers in Khon Kaen province. The samples used in this research were 320 non-commissioned army officers in Khon Kaen province. The tool used to collect the data was a questionnaire. The data were analyzed using computer packaged program. The statistics used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA. If there was difference, it was analyzed in pair using Scheffé's method.

The results of the research were as follows:

1) The opinion of non-commissioned army officers about political culture in democracy as a whole was at the high level. When considered each aspect, all of them were also at the high level. Those ranked in descending order were the aspect of participation in political and administrative activities, aspect of faith in democratic administration principles, aspect of obeying democratic agreements and aspect of reasonable criticism in democratic administration.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มทร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

2) Non-commissioned army officers with different sex, age and rank had different opinion towards political culture in democracy at a statistically significant level of .05. The officers with different education had no different opinion towards political culture in democracy.

3) Some important suggestions on the problems were as follows: 1) army officers were lack of confidence in democratic administration, 2) some groups didn't accept agreements creating problems/protest, 3) the army officers didn't have political participation, and 4) low rank officers didn't have rights to criticize politics. Some important suggestions on the ways to solve the problems were as follows: 1) the army officers should have more confidence and have more chance to participate in politics, 2) the agreement should be acceptable in society, 3) officers should have more political participation, and 4) they should get more chance to express their opinion especially political opinion.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบขอบคุณ

มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายฝ่ายในการให้คำแนะนำ
ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขทำให้สารนิพนธ์นี้สมบูรณ์

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน มหาวิทยาลัยที่มีความเป็น
เลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาที่ให้สถานที่ศึกษา ค้ำค้ำ รวบรวมความรู้ต่างๆ ตลอด
ระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ขอกราบনমস্কারขอพระคุณพระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ดร.ปัญญา คล้ายเดช อาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.ชวลิต
ไพลรินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้เสียสละดูแลเอาใจใส่และให้คำปรึกษา ชี้แจงแนวทางให้
คำแนะนำในการแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลทำให้สารนิพนธ์นี้แล้วเสร็จรวมทั้งคณาจารย์ทุกๆ ท่านที่ได้
ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และช่วยแก้ไขตรวจสอบปรับปรุงสารนิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์และ
กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ช่วยให้คำแนะนำสิ่งต่างๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณกฤษณ์ หาระพันธ์ และคุณช่อผกา เครือทองสี ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ
และให้คำแนะนำเป็นอย่างดีรวมทั้งเพื่อนๆ ที่เรียนด้วยกันทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้
คำปรึกษาด้วยดีเสมอมา

คุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากสารนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้นุพการี ครู อาจารย์และ
ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

จำสืบเอกสุทิน พินทา

สารบัญ

	หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย	ก	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค	
กิตติกรรมประกาศ	จ	
สารบัญ	ฉ	
สารบัญตาราง	ณ	
สารบัญแผนภาพ	ณ	
	สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร. ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ	
บทที่ 1 บทนำ	1	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1	
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3	
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3	
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3	
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4	
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4	
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย	6	
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร	9	
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง	13	
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	26	
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	29	
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29	
2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	34	

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	37
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	39
3.5 การวัดค่าตัวแปร	40
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4.1 ดัชนีลักษณะที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้น ประทวนจังหวัดขอนแก่น	47
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	52
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริม ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขต จังหวัดขอนแก่น	74

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	80
5.1 สรุปผลการวิจัย	80
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	84
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	95
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	102
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	104
ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	108
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	111
ภาคผนวก ฉ คำสัมภาษณ์ที่แอลฟา	116
ประวัติผู้วิจัย	119

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
 ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
 ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงรูปแบบของวัฒนธรรมทางการเมือง	23
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	45
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกอายุ	45
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	46
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้นยศ	46
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน	47
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยรวมและรายชื่อ	48
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	49
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	50
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	51

ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	52
ตารางที่ 4.11	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	53
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้าน การเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	53
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการ เชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	54
ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้าน การเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	54
ตารางที่ 4.15	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการ เคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	55
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	55
ตารางที่ 4.17	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	56
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	56

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของหทัยสมุท มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	57
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	57
ตารางที่ 4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	58
ตารางที่ 4.22	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ของทหารที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอายุแตกต่างกันด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffé)	58
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	59
ตารางที่ 4.24	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	59
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	60
ตารางที่ 4.26	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	60
ตารางที่ 4.27	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่มีความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีอยู่อายุแตกต่างกัน	61

ตารางที่ 4.28	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	61
ตารางที่ 4.29	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	62
ตารางที่ 4.30	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่มีความคิดเห็นของทหารที่ เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมด้านการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ที่มีอายุแตกต่างกัน	62
ตารางที่ 4.31	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้าน การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	63
ตารางที่ 4.32	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่นด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบ ประชาธิปไตย	63
ตารางที่ 4.33	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่มีความคิดเห็นของทหารที่ เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมด้านการ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มี อายุแตกต่างกัน	64
ตารางที่ 4.34	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	64
ตารางที่ 4.35	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	65
ตารางที่ 4.36	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	65

ตารางที่ 4.37	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบ ประชาธิปไตย	66
ตารางที่ 4.38	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้าน การเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	66
ตารางที่ 4.39	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	67
ตารางที่ 4.40	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	67
ตารางที่ 2.41	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	68
ตารางที่ 4.42	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้าน การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	68
ตารางที่ 4.43	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่นด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบ ประชาธิปไตย	69
ตารางที่ 4.44	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นยศ	69
ตารางที่ 4.45	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นยศ	70

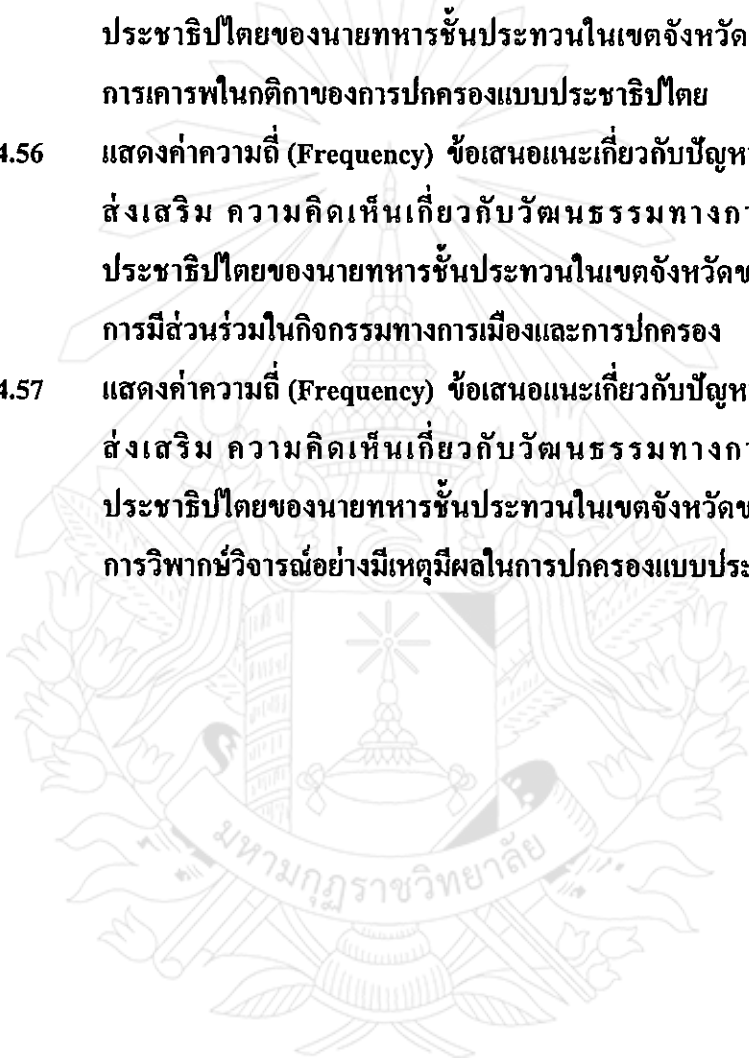
ตารางที่ 4.46	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้าน การเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	70
ตารางที่ 4.47	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบ ประชาธิปไตย	71
ตารางที่ 4.48	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	71
ตารางที่ 4.49	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	72
ตารางที่ 4.50	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	72
ตารางที่ 4.51	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	73
ตารางที่ 4.52	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้าน การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	73
ตารางที่ 4.53	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัด ขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบ ประชาธิปไตย	74

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มทร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

ตารางที่ 4.54	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริม ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	75
ตารางที่ 4.55	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริม ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	76
ตารางที่ 4.56	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริม ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	77
ตารางที่ 4.57	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริม ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	78

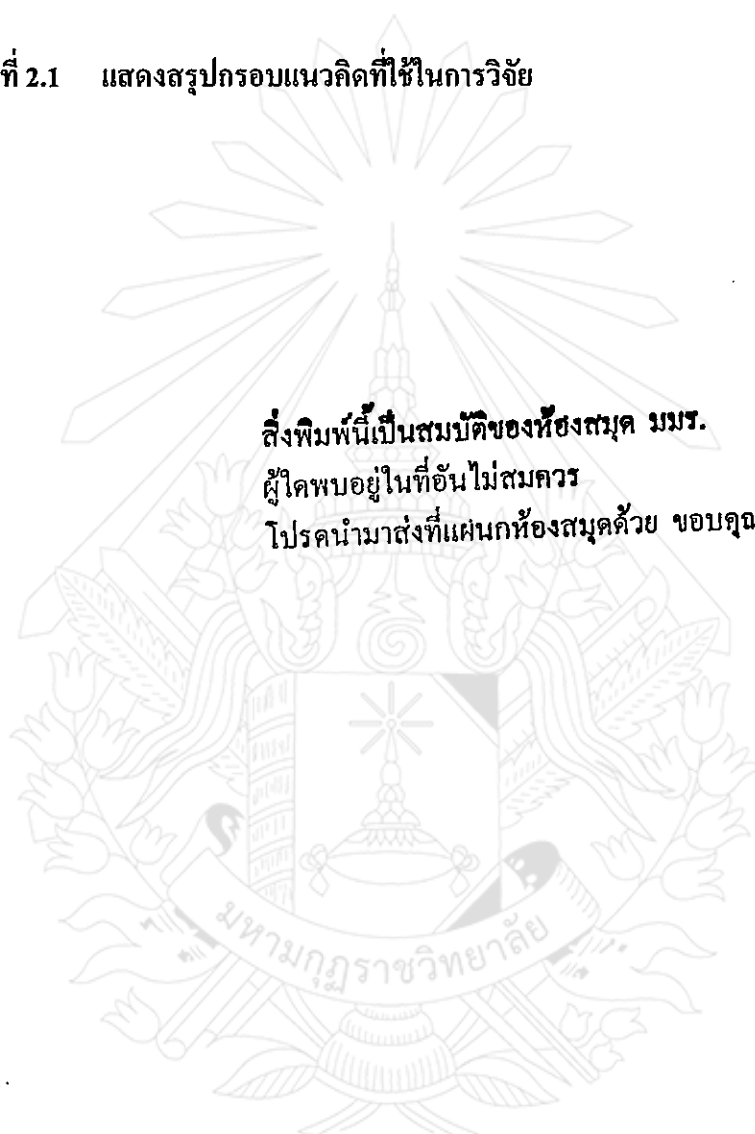

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

35

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทหารนับเป็นสถาบันที่มีบทบาทอย่างยิ่งในทางการเมือง และอาจกล่าวได้ว่าทหารกับการเมืองไทยเป็นสิ่งยากที่จะแยกออกจากกันได้โดยเด็ดขาด ทหารได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการเมืองไทยมาโดยตลอด นับตั้งแต่ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทยนำทหารออกต่อสู้กับอริราชศัตรู เพื่อปกป้องแผ่นดินไทยจากการรุกรานของต่างประเทศ ครั้งถึงปี พ.ศ. 2475 ทหารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญทางการเมืองในฐานะผู้สร้างประชาธิปไตยของไทยโดยได้เข้าเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเข้าสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลากว่า 60 ปีที่ผ่านมา ระบอบประชาธิปไตยที่ได้อุบัติขึ้นนี้ก็ยังไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร โดยที่ประเด็นสาเหตุที่สำคัญซึ่งหลายๆ ฝ่าย ได้ยกขึ้นมากล่าวถึงคือการที่คณะทหารนั่นเองได้เข้าแทรกแซงทางการเมืองจนกระทั่งก่อให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า วังจระเข้สำหรับปัจจัยที่นำมาซึ่งการแทรกแซงทางการเมือง นักรัฐศาสตร์ได้วิเคราะห์เอาไว้ว่าเกิดจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้ 1) องค์การทางทหารเป็นองค์กรที่มีการจัดตั้งที่ดี มีเอกภาพและมีความเข้มแข็ง เมื่อรัฐบาลที่มาจากพลเรือนอ่อนแอและไร้สมรรถภาพ จึงทำให้ทหารเข้าแทรกแซงจนถึงขั้นยึดอำนาจได้ และ โครงสร้างทางสังคมไทยเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการมีบทบาททางการเมืองของทหาร 2) การแทรกแซงทางการเมืองของทหารเป็นเพราะต้องการที่จะปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มตน มิใช่กระทำเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งประเด็นนี้เป็นการมองทหารที่เข้ามาแทรกแซงทางการเมือง เฉพาะคณะทหาร กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น มิใช่หมายถึงทหารทั้งกองทัพ นักวิชาการได้ให้ความเห็นในเรื่องสถาบันทหารว่ามีความแข็งแกร่งกว่าสถาบันทางการเมืองเนื่องมาจาก สถาบันทหารมีลักษณะเด่น อันได้แก่การศึกษาอบรมที่เน้นความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ความรักชาติ ความสามัคคี รักหมู่คณะ ความมีระเบียบวินัย มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ส่งผลให้องค์การทหารเป็นสถาบันที่มีความเข้มแข็ง และมีเอกภาพ¹

ในห้วงเวลาที่ผ่านมา การแทรกแซงทางการเมืองของทหารปรากฏในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้อิทธิพลกดดันนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐบาลการขู่ว่าจะใช้กำลังการเปลี่ยน ผู้บริหาร

¹ชัยอนันต์ สมุทวณิช, ปัญหาการพัฒนาการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 13.

บางคนในคณะรัฐบาล หรือการยึดอำนาจ และเปลี่ยนรัฐบาลทั้งหมด ผู้มีบทบาทสำคัญคือนายทหารระดับสูง โดยมีนายทหารระดับกลางที่มีตำแหน่งเป็น ผู้บังคับหน่วยกำลังรบ และเป็นฐานสำคัญให้การสนับสนุนส่วนนายทหารระดับล่างจะไม่มีบทบาทเด่นชัดโดยตรงในการแทรกแซงทางการเมือง แต่นับว่ามีส่วนร่วมด้วยตาม โครงสร้างขององค์กรและระบบสายการบังคับบัญชา โดยจะเป็นผู้รับคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ผลของการวางตัวเป็นทหารอาชีพของผู้นำทางทหารและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อทหาร จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือวัฒนธรรมทางการเมืองของทหารหรือไม่ โดยเฉพาะนายทหารชั้นประทวนซึ่งนายทหารระดับนี้มีความสำคัญเช่นเดียวกันเพราะว่ามีจำนวนมากกว่านายทหารชั้นสัญญาบัตร และเป็นกำลังพลที่เป็นฐาน โครงสร้างของกองทัพว่ามีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองระบอบประชาธิปไตย หรือมีแนวความคิดทางการเมืองอย่างไร เพื่อวิเคราะห์ว่าเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับนายทหารระดับสูงหรือไม่ หรือเป็นไปตามบทบาทของทหารในภาพรวมของบุคคลภายนอกหรือไม่อย่างไร

การทำวิจัยเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นนี้สามารถนำผลการวิจัยมาช่วยทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมทางการเมืองต่างๆ ของทหารได้ดีขึ้น ด้วยเหตุที่ความรู้สึกลึกซึ้งของมนุษย์ย่อมมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของคนเราอยู่มาก จากงานวิจัยที่ผ่านมาในอดีต มักจะเป็นการศึกษาถึงทัศนคติทางการเมือง การเรียนรู้ทางการเมืองของทหารซึ่งจะมุ่งให้ความสนใจในประเด็นการศึกษาไปยังนายทหารชั้นประทวน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นเห็นว่านายทหารชั้นประทวนเป็นกลุ่มทหารที่นับว่าเป็น โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของกองทัพ แม้จะไม่ค่อยมีบทบาทเด่นชัดเท่ากับนายทหารในระดับชั้นสูงๆ ก็ตาม โดยเลือกเอานายทหารชั้นประทวน ในเขตจังหวัดขอนแก่นมาเป็นกรณีการศึกษาทั้งนี้เพราะว่าจังหวัดขอนแก่นเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มีความเจริญ รองจาก กรุงเทพมหานครและจังหวัดเชียงใหม่ ยังมีหน่วยทหารตั้งอยู่หลายหน่วย และหลายเหล่าซึ่งสะดวกในการเก็บข้อมูล

ดังนั้น ด้วยเหตุดังกล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นเพื่อนำผลการวิจัยไปวิเคราะห์ผลของการวางตัวเป็นทหารอาชีพของผู้นำทางทหารและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อทหาร จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือวัฒนธรรมทางการเมืองของทหารหรือไม่ โดยเฉพาะนายทหารชั้นประทวนซึ่งนายทหารระดับนี้มีความสำคัญเช่นเดียวกันเพราะว่ามีจำนวนมากกว่านายทหารชั้นสัญญาบัตร และเป็นกำลังพลที่เป็นฐาน โครงสร้างของกองทัพว่ามีความรู้ความเข้าใจในระบบ

การเมืองระบอบประชาธิปไตยหรือมีแนวความคิดทางการเมืองอย่างไร เป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับนายทหารระดับสูงหรือไม่ หรือเป็นไปตามบทบาทของทหารในภาพรวมของบุคคลภายนอกหรือไม่อย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน ในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มี เพศ อายุ การศึกษา และชั้นยศ ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นายทหารชั้นประทวนที่มีเพศต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

1.3.2 นายทหารชั้นประทวนที่มีอายุต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

1.3.3 นายทหารชั้นประทวนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

1.3.4 นายทหารชั้นประทวนที่มีชั้นยศต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,900 นาย

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน ในเขตจังหวัดขอนแก่น ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย 2) ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย 3) ด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง 4) ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่คำยทหาร 4 คำยในเขตจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) คำยศรีพัชรินทร จำนวน 804 นาย 2) คำยสิหราชเดโชไชย จำนวน 707 นาย 3) คำยมหาศักดิพลเสพจำนวน 104 นาย และ 4) คำยเปรมติณสูถานนท จำนวน 285 นาย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ให้ทราบวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

1.5.2 ให้ทราบผลเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวน ในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มี เพศ อายุ การศึกษา และชั้นยศ ต่างกัน

1.5.3 ให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

1.5.4 ให้สามารถนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

วัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง ความ โน้มเอียงทางการเมืองอันเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบบการเมือง และส่วนต่างๆ ของระบบการเมืองและทัศนคติที่มีต่อบทบาทของตนเองในระบบการเมือง

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หมายถึง วัฒนธรรมทางการเมืองที่เป็นแบบแผนของทัศนคติและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองค่อส่วนต่างๆ เป็นระบบย่อยของระบบการเมืองและการแสดงบทบาททางการเมือง โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1) ด้านความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย หมายถึง พลเมืองในสังคมนั้นๆ ต้องการให้มีการปกครองระบอบนี้มากกว่าระบบอื่นๆ รวมทั้งเห็นด้วยกับหลักการประชาธิปไตยว่าเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน

2) ด้านเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย หมายถึง หลักการตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก โดยมีข้อผูกพันที่จะต้องได้รับการปฏิบัติตามจากทุกๆ ฝ่าย ทั้งนี้จะต้องให้ความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพของเสียงส่วนน้อยเพื่อเป็นหลักประกันว่าการแก้ไขปัญหานั้นๆ กระทำไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม โดยวางอยู่บนพื้นฐานของหลักแห่งเสรีภาพและความเสมอภาค

3) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง หมายถึงติดตามข่าวสาร กิจกรรมทางการเมือง การแสดงความคิดเห็นต่างๆ และเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจหรือ กำหนดนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

4) ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย หมายถึง จะต้องรู้จักการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลมีผล และในทางสร้างสรรค์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของทางราชการ กล่าวคือประชาชนจะต้องคอยตรวจสอบการใช้ อำนาจของข้าราชการ และผู้มีอำนาจการเมืองอยู่เสมอโดยการตรวจสอบ คัดค้าน และเหนี่ยวรั้ง

ในส่วนที่เป็นวิถีในการดำเนินชีวิต เป็นการพิจารณาในขั้นมูลฐาน โดยพิจารณาจากค่านิยม ทศนคติ แนวความคิด ความเชื่อเป็นสิ่งที่กำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางในการประพฤติใน ชีวิตประจำวันของบุคคล

ในส่วนที่เป็นระบอบการปกครองนั้นสามารถแบ่งออกเป็นประชาธิปไตยเสรีนิยม (Liberal Democracy) ซึ่งได้แก่ ประชาธิปไตยแบบอเมริกา และประชาธิปไตยแบบสังคมนิยม (Democracy Socialism) ซึ่งได้แก่ประเทศยุโรปตะวันออก

นายทหารชั้นประทวน (Non Commission) หมายถึง นายทหารประจำการที่มียศตั้งแต่ สิบตรี ถึงจ่าสิบเอก

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) เพศชาย 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มคือ 1) อายุ 21-30 ปี 2) อายุ 31-40 ปี 3) อายุ 41-50 ปี 4) อายุ 51-60 ปี

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า 2) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า 3) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า 4) ปริญญาตรี 5) สูงกว่าปริญญาตรี

ชั้นยศทหาร หมายถึง ชั้นยศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ แบ่ง ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) สิบตรี-สิบเอก 2) จ่าสิบตรี-จ่าสิบเอก

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย

แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญที่ทหารควรนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังควรทำให้เกิดความเข้าใจประชาธิปไตยในด้านต่างๆของทหารให้เข้าใจอย่างแท้จริงแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลในการแสดงออกของทหารได้ ดังนั้นความเข้าใจประชาธิปไตยในด้านต่างๆของทหารจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประชาธิปไตย

2.1.1 ความหมายของประชาธิปไตย

โกวิท วงศ์สุววัฒน์ กล่าวว่า ประชาธิปไตย มีต้นกำเนิดมาจากภาษากรีก โดยความหมายดั้งเดิมของหมู่ชนหรือประชาชน การปกครองแบบนี้มาจากคำว่า Demos ซึ่งแปลว่า ประชาชน และ Kratos แปลว่า อำนาจ เมื่อรวมกันเข้าแล้วก็มีประชาธิปไตยที่รู้จักกันในหมู่กรีกโบราณ เมื่อประมาณ 2,000 กว่าปีหมายถึง การปกครองใน ความหมายว่า อำนาจประชาชน หรือประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ เพราะฉะนั้นหลักการขั้นมูลฐาน ของระบอบประชาธิปไตย ก็คือการยอมรับ นับถือ ความสำคัญของความเป็นมนุษย์ ของบุคคล ความเสมอภาค และเสรีภาพในการดำเนินชีวิต¹

¹โกวิท วงศ์สุววัฒน์, รัฐศาสตร์กับการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ตะเกียง, 2534), หน้า 51.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายว่า ประชาธิปไตย หมายถึง ระบบการปกครองที่ถือปวงชนเป็นใหญ่²

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และชาญวิทย์ เกษตรศิริ ให้ความหมายว่า ประชาธิปไตย คือสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค สิทธิประกอบด้วยการรู้จักหน้าที่ เสรีภาพจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง ส่วนความเสมอภาคคือความเสมอภาคทางโอกาสที่จะทำงานทุกชนิดตลอดจนความเสมอภาคในการก้าวหน้าต่อไปในกิจการงานของตน³

เอเลียต และซัมเมอร์สกีล (Aelliem Riker) ให้คำนิยามว่า ประชาธิปไตยมาจากภาษากรีก ระหว่าง Demos แปลว่า ประชาชน และ Kratos แปลว่า อำนาจ หมายถึง รัฐบาลโดยประชาชน ประชาธิปไตยอาจเป็นแบบ โดยตรง หรือแบบโดยอ้อม และยังหมายรวมไปถึงว่าต้องตั้งอยู่บนทฤษฎีการแบ่งอำนาจและการปกครองโดยกฎหมาย⁴

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ประชาธิปไตย หมายถึง การปกครองโดยประชาชนและผู้ให้อำนาจการปกครองก็คือประชาชน จะทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการดำรงชีวิตที่ดีของมนุษย์ โดยยึดหลักของเสรีภาพ ความเสมอภาค คำนึงถึงเสียงส่วนใหญ่เป็นสำคัญ มีกฎหมาย กฎเกณฑ์ กติกาที่ประชาชนต้องเคารพนับถือเป็นการปกครองที่ประชาชนส่วนใหญ่ ยอมรับมากที่สุด

2.1.2 ประชาธิปไตยในแง่มุมต่างๆ

นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ได้แบ่งลักษณะของประชาธิปไตยในแง่มุมต่างๆไว้ 3 ด้านคือ

1. ประชาธิปไตยที่เป็นอุดมการณ์ (An Ideology)
2. ประชาธิปไตยที่เป็นวิถีชีวิต (A Way of Life)
3. ประชาธิปไตยที่เป็นรูปแบบการปกครอง (A Form of Government)

จรรยา สุภาพ กล่าวว่า เอ.ดี.ลินด์ เซย์ (A.D.Linsay) ได้ให้แนวคิดประชาธิปไตยไว้ดังนี้

² ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ,(กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546), หน้า 646.

³ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และชาญวิทย์ เกษตรศิริ, ประชาธิปไตยของชาวบ้าน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2518), หน้า 94.

⁴จันทมา เกษแก้ว, การเมืองการปกครอง, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ,2540), หน้า 75-76.

การปกครองที่มีรูปแบบและวิธีการที่เปิดโอกาสประชาชนดำเนินการร่วมกันและบุคคล แต่ละคนมีเสรีภาพที่จะดำรงชีวิตตามแนวทางที่ตนปรารถนาหลักการพื้นฐานของระบอบ ประชาธิปไตยการพิจารณาเรื่องประชาธิปไตยนั้นต้องพิจารณาถึง 3 สถานด้วยกัน ที่เรียกว่า องค์ประกอบ 3 ประการของประชาธิปไตย

1. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมการณ์

- 1.1 มีศรัทธาและเชื่อมั่นในความสามารถและความมีเหตุผลของมนุษย์
- 1.2 ยอมรับและเทิดทูนสิทธิเสรีภาพและอิสรภาพของมนุษย์
- 1.3 ยึดมั่นในหลักการว่ามนุษย์มีความเท่าเทียมกันกว่าวคือเสมอภาคกันในทาง การเมืองและกฎหมาย

2. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมือง การเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการเมืองที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งมีพื้นฐานที่สอดคล้องกับคติของประชาธิปไตยที่สำคัญมีดังนี้

- 2.1 เป็นการปกครองของประชาชน
- 2.2 เป็นการปกครองโดยประชาชน
- 2.3 เป็นการปกครองเพื่อประชาชน
- 2.4 เป็นการปกครองโดยยึดหลักกฎหมาย

3. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยได้แก่วิถีชีวิตของการอยู่ ร่วมกันในลักษณะต่างๆดังนี้

- 3.1 เคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของกันและกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- 3.2 การแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการใช้เหตุผลและตกลงกัน โดยสันติวิธีไม่รุนแรง
- 3.3 ใจกว้าง ที่จะเปลี่ยนทัศนคติเดิมของตนไปสู่ทัศนคติใหม่ ที่มีเหตุผลดีกว่าถูกต้อง กว่ายอมรับความเสมอภาคใน โอกาสของบุคคล
- 3.4 สนใจในกิจการบ้านเมือง และสนใจในการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการ
- 3.5 มีวินัยแห่งตนเอง มีความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองของตน
- 3.6 ชอบแสดงความคิดเห็นอยากแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- 3.7 ไม่มีบุคลิกภาพที่เป็นเผด็จการทั้งการกระทำและความคิด

สรุปได้ว่านักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ได้แบ่งลักษณะของประชาธิปไตยในแง่ต่างๆคือ ประชาธิปไตยที่เป็นอุดมการณ์ ประชาธิปไตยที่เป็นวิถีชีวิต ประชาธิปไตยที่เป็นรูปแบบการ ปกครองดังที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าเป็นการปกครองที่ประชาชนส่วนใหญ่ ยอมรับมากที่สุด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

เราอาจเคยสงสัยและตั้งคำถามว่า เหตุใดมนุษย์จึงต้องปกครองกัน ทำไมไม่ปล่อยให้มนุษย์อยู่กันเอง กระทั่งอาจเคยได้ยินคำกล่าวที่ว่า การเมืองกับการปกครองเป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งหลายคนจำเพาะในกลุ่มผู้ที่ขาดความสนใจต่อความเป็นมาในกิจการทางการเมืองอาจฟังดูไม่กระจ่างนักว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวประการใด มนุษย์นั้น โดยธรรมชาติเป็นสัตว์สังคม ที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะ เมื่อมนุษย์มาอยู่ร่วมกัน หากมิได้กำหนดกติกาอะไรสักอย่างขึ้นมากำกับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์แล้วนั้น มนุษย์ด้วยกันเองยังเชื่อว่าน่าจะทำให้เกิดความสับสนวุ่นวายขึ้นในสังคมและการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เนื่องจากโดยธรรมชาติของมนุษย์นั้น ป่าเถื่อน ขลาดกลัวและไม่เป็นระเบียบดังที่ Thomas Hobbes นักปรัชญาการเมืองโบราณ ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1588-1679 ได้เคยกล่าวไว้ในผลงานปรัชญาการเมืองเรื่องชื่อเรื่อง Leviathan ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1651 ว่า เมื่อมนุษย์จำต้องอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมภายใต้กติกาแล้ว ก็จำเป็นต้องอยู่ในตัวเองที่จะต้องกำหนดตัวผู้นำทำหน้าที่ควบคุมดูแลให้สังคมหรือการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย เช่นที่กล่าวมาเราคงพอจะทราบบ้างแล้วว่าเหตุใดจึงเกิดมีระบบการปกครองขึ้นและโดยนัยที่มนุษย์จำต้องปกครองกันนั้น หากเกิดปัญหาขึ้นในระหว่างมนุษย์ด้วยกัน หรือการจะทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นไป หลีกเลียงมิได้เสียที่จะต้องเกี่ยวข้องกับ การใช้อำนาจทางการเมือง อันมีความหมายและบริบทที่สะท้อนออกมาในเรื่องของการใช้อำนาจเพื่อการปกครองประชากร การเมืองการปกครองซึ่งเป็นสภาพการณ์และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ จึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตของมนุษย์อย่างมีอรรถประโยชน์ได้ ซึ่งก็เป็นธรรมดาอยู่เองที่ผู้ใดก็ตามจำเป็นต้องให้ความสนใจกับเรื่องการเมืองการปกครองไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง เนื่องจากสิ่งใดที่ออกมาจากสถาบันทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ทำหน้าที่ในการตรากฎหมายต่าง ๆ เพื่อบังคับใช้ มาจากรัฐบาลในรูปของนโยบายสาธารณะ (Public Policies) โครงการพัฒนา (Developmental Program) และงานต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นหรือดำเนินไปโดยภาคราชการ รวมไปถึงการตัดสินใจคิดความหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลต่อบุคคล และบุคคลกับรัฐ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นเรื่องที่การเมืองส่งผลกระทบต่อทุกคนอย่างที่ไม่อาจมองข้ามไปได้ โดยบริบทดังกล่าว การศึกษาเรื่องการเมืองและการปกครองของประเทศ จึงเป็นสิ่งที่ถูกบรรจุอยู่ในแทบทุกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาให้นักศึกษาได้รู้เรียน ทำความเข้าใจความเข้าใจในฐานะที่อย่างน้อยก็เป็นสมาชิกคนหนึ่งในสังคม และเป็นเรื่องภาคราชการทั้งหลายต่างรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป ภายใต้วามมุ่งประสงค์ที่จะหยั่งรากประชาธิปไตยในสังคมไทย และหากได้มองย้อนไปถึงแนวคิดของนักปรัชญาการเมืองโบราณเช่น Aristotle ปรัชญาเมธีชาวกรีกโบราณ ซึ่งได้รับยกย่องว่าเป็น บิดาแห่งวิชารัฐศาสตร์ ผู้กล่าวไว้ว่า มนุษย์ตามธรรมชาติเป็นสัตว์การเมืองต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

หรือชุมชน อันแตกต่างไปจากสัตว์โลกอื่น ๆ ซึ่งใช้ชีวิตอยู่ด้วยสัญชาตญาณเป็นหลัก หากแต่มนุษย์ นอกจากจะอยู่ด้วยสัญชาตญาณแล้ว ยังมีเป้าหมายอยู่ร่วมกันอีกด้วย ดังนั้นการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ จึงมิใช่มีชีวิตอยู่ไปเพียงวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น หากแต่เป็นการอยู่ร่วมกันเพื่อจะให้มีชีวิตที่ดีขึ้นอีกด้วย เราก็จะมองเห็นภาพของการเมืองในแง่หนึ่งว่าการเมืองนั้นก็คือ การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ในชุมชน หรือสังคมเพื่อให้มีความสงบสุข

ความหมายของการเมือง

ในทางทฤษฎีรัฐศาสตร์ มุมมองที่ใช้พิจารณาการเมืองหรือพูดเป็นศัพท์ทางวิชาการก็คือ แนวการศึกษาวิเคราะห์การเมือง (Approach to Political Analysis) ก็ย่อมแตกต่างกันออกไปบ้าง ตามแต่ใครจะเห็นว่าแนวการมองการเมืองนั้นเป็นสิ่งที่ใกล้เคียงต่อการอธิบายความเป็นการเมืองได้มากที่สุด โดยคำว่า การเมือง นี้ นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ ได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียด ตามแต่จะใช้ตัวแบบใดในการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางการเมือง และด้วยตัวแบบที่เป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์นั้น จะยังผลให้กรอบการมองคำว่าการเมืองต่างกันไป ในขณะที่สาระสำคัญของคำจำกัดความเป็นไปในการทำงานเดียวกันกล่าวคือเป็นเรื่องของการใช้อำนาจแบบสองทางระหว่างฝ่ายที่เป็นผู้ปกครอง (Rulers) และฝ่ายผู้ถูกปกครอง (Ruled) ดังจะได้ยกมากล่าวถึง ซึ่งสำหรับผู้ศึกษารัฐศาสตร์มือใหม่แล้ว การทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำว่าการเมืองนั้น จึงดูจะเป็นเรื่องที่สร้างความสับสนอยู่มิใช่น้อย เนื่องมาจากความหมายของการเมืองที่ปรากฏอยู่ในตำราเล่มต่าง ๆ ที่เขียนขึ้นเผยแพร่กันมีอยู่หลากหลายต่างกันไปตามความเจตนาและมุ่งประสงค์ในการนำความหมายของการเมืองเพื่อไปอธิบายปรากฏการณ์ของผู้ให้คำนิยามความ ของการเมืองดัง ได้กล่าวไปแล้วคำจำกัดความของการเมืองที่ชัดเจนและรัดกุมมากที่สุด โดยนัยที่ได้กล่าวไปนี้ พิจารณาได้จากทัศนะของช็อนันต์ สมุทวณิช ที่ว่า การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับรูปของรัฐ และการจัดระเบียบความสัมพันธ์ภายในรัฐระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง โดยเมื่อสังคมมนุษย์ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธบาล คนเราจึงต้องแบ่งออกเป็นสองพวกใหญ่ ๆ คือ ผู้ที่ทำหน้าที่บังคับกับผู้ถูกบังคับเสมอ

ผู้เรียบเรียงได้รวบรวมและประมวลคำนิยามหรือความหมายของคำว่าการเมือง มานำเสนอ โดยจำแนกได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก การเมืองเป็นเรื่องของอำนาจ โดยเป็นการต่อสู้กันเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและอิทธิพลในการบริหารกิจการบ้านเมือง โดยคำนิยามของการเมืองในเชิงอำนาจที่น่าสนใจอันหนึ่งที่ได้ให้คำอธิบายที่ชัดเจนมากได้แก่คำนิยามของ เพนนอกและสมิธ (Pennock and Smith) ที่กล่าวว่า การเมือง หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับอำนาจ สถาบันและองค์กรในสังคม ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีอำนาจเด็ดขาดครอบคลุมสังคมนั้น ในการสถาปนาและทำนุรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

ของสังคม มีอำนาจในการทำให้จุดประสงค์ร่วมกันของสมาชิกในสังคม ได้บังเกิดผลขึ้นมา และมีอำนาจในการประนีประนอมความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคนในสังคม

อีกหนึ่งคำนิยามการเมืองที่ถือได้ว่าครอบคลุมและช่วยให้เห็นภาพความเกี่ยวพันของการเมืองกับบุคคลในสังคมได้แก่ ฌรงค์ สินสวัสดิ์ ที่กล่าวว่า การเมืองเป็นการต่อสู้ช่วงชิง การรักษาไว้และการใช้อำนาจทางการเมือง โดยที่อำนาจทางการเมืองหมายถึง อำนาจในการที่จะวางนโยบายในการบริหารประเทศหรือสังคม อำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลเพื่อช่วยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ อำนาจที่จะใช้ข้าราชการ งบประมาณหรือเครื่องมืออื่น ๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ แนวการมองการเมืองเป็นเรื่องของอำนาจ (Power Approach) ดังที่ได้ยกตัวอย่างไปนี้ เป็นแนวทางการศึกษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมนิยมชมชอบในหมู่นักรัฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ทั่วไป ที่เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องหรือมีบริบทเกี่ยวกับการใช้อำนาจเพื่อการปกครองประชาชน ก็มักให้คำนิยามของการเมืองว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ในเชิงการใช้อำนาจของรัฐาธิปัตย์ ต่อผู้อยู่ใต้อำนาจซึ่งก็คือประชาชนนั่นเอง โดยคำนิยามเช่นนี้ สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ออกมาจากสถาบันทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ทำหน้าที่ในการตรากฎหมายต่าง ๆ เพื่อบังคับใช้ มาจากรัฐบาลในรูปของนโยบายสาธารณะ (Public Policies) โครงการพัฒนา (Development Program) และงานต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นหรือดำเนินไปโดยภาคราชการ รวมไปถึงการตัดสินใจหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลต่อบุคคล และบุคคลกับรัฐ จึงล้วนแต่เป็นเรื่องที่การเมืองส่งผลกระทบต่อนักศึกษาและบุคคลทั่วไป โดยบริบทดังกล่าวการศึกษาเรื่องการเมืองและการปกครองของประเทศ จึงเป็นสิ่งที่ถูกบรรจุอยู่ในแทบทุกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาให้นักศึกษาได้ร่ำเรียน ทำความรู้จักความเข้าใจในฐานะที่อย่างน้อยก็เป็นสมาชิกคนหนึ่งในสังคม และเป็นความรู้หนึ่งที่ประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยโดยสมควรสั่งสมให้แก่พลเมืองของรัฐ เพื่อประโยชน์เป็นพื้นฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

นักรัฐศาสตร์บางท่านมองว่าแท้จริงนั้นการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องการต่อสู้แย่งชิงกันของกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) ที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ในอันที่จะแย่งชิงกันเข้าสู่อำนาจการบริหารประเทศหรือน้อยที่สุดก็ให้ผลผลิตจากระบบการเมือง (Political Outputs-ผลผลิตจากระบบการเมืองเป็นคำศัพท์เทคนิคทางรัฐศาสตร์ตามทัศนะของอีสตัน (David Easton) นักรัฐศาสตร์อเมริกัน ที่ได้ชื่อว่าเป็นเจ้าของแนวคิดทฤษฎีการเมืองเชิงระบบ (The Systems Theory) อันได้แก่นโยบาย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ โครงการหรือแผนงานพัฒนาของภาครัฐและภาคราชการซึ่งผลในทางที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มของคนมากที่สุดเราเรียกการวิเคราะห์การเมืองแนวทางนี้ว่าเป็น การวิเคราะห์เชิงกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งดูไปก็เป็นส่วนสำคัญหนึ่งของแนวการมองการเมืองเชิงอำนาจที่จะกล่าวถึงต่อไป ความหมายของการเมืองในมุมมองนี้ จึงเป็นว่า การเมือง

การเมืองคือการที่บุคคลใดหรือกลุ่มใดในสังคมซึ่งอาจมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดกันก็ตาม หรือมีความเห็นเหมือนกันหรือไม่เหมือนกันก็ตามมาทำการต่อสู้เพื่อสรรหาบุคคลมาทำหน้าที่ในการปกครองและเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจที่จะให้เขาสามารถตัดสินใจในเรื่องของส่วนรวมได้โดยชอบธรรม ซึ่งจัดเป็นแนวที่นักรัฐศาสตร์เชิงพฤติกรรมการเมือง (Political Scientist) นิยามกัน

กลุ่มที่สอง มองว่า การเมืองเป็นเรื่องของการจัดสรรทรัพยากรของรัฐหรือสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม ดังเช่นมุมมองของอีสตัน (David Easton) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การเมือง เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดสรรแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ ให้กับสังคมอย่างชอบธรรม (The authoritative allocation of values to society) ความหมายของการเมืองดังที่ยกตัวอย่างมานี้ เป็นนิยามที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงจากสำนักพหุนิยม (Pluralism) อย่างไรก็ตาม ชัยอนันต์ สมุทวณิช อธิบายว่า เราจะใช้ความหมายการเมืองดังกล่าวนี้ได้ก็ต่อเมื่อ ในสังคมนั้น ๆ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับผลกระทบจากทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความเห็นพ้องต้องกันและยอมรับในกติกาที่กำหนดการใช้อำนาจเพื่อแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเท่านั้นส่วนในสังคมที่ยังไม่มีความเห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับกติกาการกำหนดสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ชัยอนันต์ อธิบายว่า การเมืองยังคงเป็นเรื่องของการแข่งขันกันเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งปันคุณค่าที่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายตนมากที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้ หรือ The competition for the authority to determine the authoritative allocation of values to society โดยนัยเช่นนี้ การเมืองจึงมีสองระดับ ระดับแรก การเมืองอยู่ภายใต้การแข่งขัน ชัดแย้งของฝ่ายต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองที่ทุก ๆ ฝ่ายยอมรับได้ ในขณะที่การเมืองในความหมายอย่างแรกดังที่ทัศนะของนักคิดกลุ่มพหุนิยมที่ได้กล่าวไปแล้วจะยอมรับในจุดเน้นว่ารัฐเป็นการรวมกันหรือประกอบกันของกลุ่มหลากหลายในสังคมและรัฐมิได้เป็นเครื่องมือทางการบริหาร โดยที่มิได้เป็นตัวกระทำทางการเมือง (Actors) จะชี้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่รัฐเป็นเพียงรัฐบาล (State as Government) ที่ทำหน้าที่เพียงเอื้ออำนวยความสะดวกในการแข่งขันกันของกลุ่มหลากหลายเท่านั้น

นอกจากนี้ คำนิยามการเมืองในกลุ่มที่สอง ซึ่งได้รับการกล่าวถึงอย่างสูงยังได้แก่ ทัศนะของลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell) ที่กล่าวว่า การเมือง เป็นเรื่องของการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลและผู้มีอิทธิพล และการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไร และอย่างไร (Politics is who gets What When and How)

กลุ่มที่สาม มองว่า การเมืองเป็นเรื่องของความขัดแย้ง ทั้งนี้เนื่องจากทรัพยากรของชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดขณะที่ผู้คนซึ่งต้องการใช้ทรัพยากรนั้นมีอยู่มากและความต้องการใช้ไม่มีขีดจำกัดการเมืองจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการที่คนในสังคมไม่อาจตกลงกันได้หรือเกิดมีความขัดแย้งขึ้น อย่างไรก็ตาม การมองการเมืองในลักษณะนี้มีข้อโต้แย้งอยู่มากว่า หากไม่อาจยุติข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้

บ้านเมืองย่อมตกอยู่ในสภาวะยุ่งยากวุ่นวาย ต่อมาจึงมีผู้ให้มุมมองการเมืองใหม่ว่าเป็นเรื่องของการ ประนีประนอมความขัดแย้งมากกว่าเป็นเรื่องของความขัดแย้ง

กลุ่มที่สี่ มองว่าการเมืองเป็นเรื่องของการประนีประนอมผลประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดความขัดแย้งจากการดำเนินงานทางการเมืองที่ไม่มีทางออก

กลุ่มที่ห้า ถือว่าการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐและการบริหารประเทศในกิจกรรมหลัก 3 ด้านคืองานที่เกี่ยวกับรัฐการบริหารประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายและการอำนวยความสะดวกราชการแผ่นดินซึ่งเป็นการควบคุมให้มีการดำเนินงานตามนโยบายซึ่งหากพิจารณาให้ละเอียดแล้ว การเมืองโดยนัยยะความหมายประการนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในความหมายเชิงอำนาจ ซึ่งก็เป็นเพราะอำนาจทางการเมืองนั้นได้ถูกนำไปใช้ผ่านกระบวนการนโยบายและการแต่งตั้งคัดสรรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ (ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ) ในรูปของอำนาจและการปฏิบัติงานทางการเมืองการปกครองและแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองและการบริหารหรือการปกครองที่ยากจะแยกออกจากกันได้

กลุ่มที่หก การเมืองเป็นเรื่องของการกำหนดนโยบายของรัฐ กล่าวคือ การเมืองคือกิจกรรมใดใดที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายหน่วยงานและเครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการกำหนดนโยบาย โดยนัยหนึ่ง การเมืองก็คือกระบวนการกำหนดนโยบายของรัฐ นั่นเอง

สรุปได้ว่าเป็นเรื่องของอำนาจโดยเป็นการต่อสู้กันเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและอิทธิพลในการบริหารกิจการบ้านเมืองดังนั้นการเมืองคือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองและการบริหารหรือการปกครองที่ยากจะแยกออกจากกันได้

2.3 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมทางการเมือง

พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันออกไป แม้ว่าประเทศเหล่านั้นจะมีระบอบการปกครองแบบเดียวกัน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ

โดยวัฒนธรรมทางการเมืองใดที่สังคมการเมืองต้องการก็มักถูกปลูกฝังให้เป็นความคิด อุดมการณ์ ความเชื่อ ฯลฯ ของสมาชิกในสังคมการเมืองนั้นๆ ดังนั้นวัฒนธรรมทางการเมืองจึงเป็นความคิด อุดมการณ์ ความเชื่อ ฯลฯ ที่ขึ้นตรงกับกระบวนการสร้างความคิด อุดมการณ์ ความเชื่อ ฯลฯ จากสถาบันในทางการเมืองต่างๆที่แปรผันต่างกันไปตามแต่ละสังคมการเมือง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของทหาร ดังนั้นจึงต้องอาศัยแนวคิดและทฤษฎีในเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองและบทบาททหารกับการเมือง ดังจะขยายความในรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ความหมายของวัฒนธรรมทางการเมือง

คำว่า วัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) หมายถึง ขนบธรรมเนียมประเพณี ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง ซึ่งจะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมือง (Political Socialization) ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมต่อระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองกับ

พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม กระบวนการกล่อมเกลาททางการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมืองจะมีความสัมพันธ์กันใน 3 รูปแบบ คือ การรักษาไว้ (Maintenance) เพื่อเป็นการส่งต่อ วัฒนธรรมทางการเมืองไม่ให้สูญหายไปกับกาลเวลา รูปแบบที่สองคือ การปฏิรูป (Reform) ซึ่งมีลักษณะของการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบเก่ากับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ และประการสุดท้าย การสร้าง (Creation) วัฒนธรรมทางการเมืองขึ้นมาใหม่ การทำทั้งสามประการของกระบวนการกล่อมเกลาททางการเมืองจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการมีอยู่ การสูญหาย การเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมทางการเมืองในแต่ละสังคม

วัฒนธรรมในความหมายของทางวิชาการเช่นนี้ปราศจากการตีความในทางดีหรือเลว เป็นสิ่งที่ประเสริฐเหมาะแก่การอนุรักษ์หรือไม่วัฒนธรรมจะดีหรือเลวไม่ใช้ประเด็นสำคัญ ในที่นี้ประเด็นสำคัญก็คือ 1) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในกลุ่มหรือคนในสังคมนั้นเป็นเจ้าของร่วมกัน (Socially Shared) 2) มีการสืบทอดวัฒนธรรมของสังคมนั้น จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนรุ่นหนึ่ง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ระบบค่านิยมที่ช่วยรักษาความเป็นระเบียบทางสังคม (Social Order) เป็นตัวเชื่อมบุคคลในสังคมซึ่งอาจจะไม่รู้จักกันให้มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน เมื่อมาพบกันก็จะสามารถปฏิบัติต่อกันในรูปแบบที่เข้าใจกันได้ วัฒนธรรมทางการเมือง เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทั้งหมด จึงได้รับผลกระทบจาก วัฒนธรรมทั้งหมดซึ่งกว้างขวางกว่า ดังนั้น คำจำกัดความของวัฒนธรรมการเมือง จึงมีความคล้ายคลึงกันกับคำจำกัดความของ วัฒนธรรม

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของวัฒนธรรมทางการเมืองไว้หลายท่านดังนี้

Tyler (ไทเลอร์) ให้ความหมาย วัฒนธรรม หมายถึง ลักษณะรวมทั้งหมดอันสลับซับซ้อน ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อ ศิลปะ ศิลธรรม จารีตประเพณี กฎหมาย และความสามารถอื่นๆ ตลอดจนนิสัยความเคยชินต่างๆ ซึ่งคนเราได้รับ มาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม⁶

⁵ จักร์ พันธุ์เพชร, “รัฐศาสตร์”, (กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย , 2550), หน้า 186-187.

⁶ Tyler, “The Concept of Culture”, (in American Anthorpologist, 61 (April, 1959), p.17.

กมล สมวิเชียร วัฒนธรรมทางการเมืองมีความหมายแตกต่างจากวัฒนธรรม ที่วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของระบบวัฒนธรรมทั้งหมดในที่สุด และการศึกษาาระบบการเมืองน่าจะหันมาให้ความสนใจต่อบุคคลแต่ละคนมากขึ้น หากเราสามารถเข้าใจความรู้ (Cognitive Orientations) ความรู้สึก (Affective Orientations) และความเห็น (Evaluative Orientations) ที่มีมนุษย์ในระบบ การเมืองใดมีต่อระบบการเมืองนั้นแล้ว เราก็จะสามารถเข้าใจการเมืองในประเทศนั้นได้ใกล้เคียงความจริงที่สุด⁷

Gabriel A. Almond and Sidney Verba (กาเวียล เอ. อัลมอนด์ และ ซิดนีย์ เวอร์บา) ให้ความหมายว่า วัฒนธรรมการเมืองเป็นรูปแบบของทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองต่อบทบาทของตนเอง และต่อกิจกรรมทางการเมือง เป็นความโน้มเอียงเชิงจิตวิทยาที่มีต่อเรื่องต่างๆ ในสังคม จากการรับรู้ (Cognition) ความรู้สึก (Feeling) และการประเมินค่า (Evaluation) ของบุคคลที่มีต่อระบบการเมือง ฉะนั้น วัฒนธรรมทางการเมืองจึงเป็นความรู้ ความเข้าใจและความสำนึกทางการเมืองที่มีสมาชิกของสังคมใดสังคมหนึ่ง มีต่อระบบการเมืองการปกครองของเขา เช่น มีความรู้ ความเข้าใจว่า สังคมหรือประเทศของเขานั้น มีรูปแบบการปกครองแบบใด มีหน่วยงานมีองค์กรอะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง ตัวเขาเองมีบทบาท สิทธิและหน้าที่ ในกระบวนการทางการเมืองการปกครองอย่างไรบ้าง เขามีความรู้สึกพอใจอย่างไร หรือไม่ต่อระบบการเมืองการปกครองที่เป็นอยู่ ดังนั้นพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลจะเป็นไปในลักษณะใดก็ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมทางการเมืองที่เขาผู้นั้นเอง⁸

Gabriel A. Almond Powell G. Bingham. Jr (กาเวียล เอ. อัลมอนด์ และ พาเวล จี. บิงแฮม) ให้ความหมาย วัฒนธรรมทางการเมืองว่า เป็นความรู้สึกหรือการอบรมที่คนแต่ละคนได้รับ ซึ่งจะทำให้การกระทำของคนแต่ละคนมีความหมายซึ่งมีองค์ประกอบคือ แนวสัมพัทธ์ในการรับรู้ (Cognitive Orientation) แนวสัมพัทธ์ผูกพันทางอารมณ์ (Affective Orientations) และแนวสัมพัทธ์ในเชิงประเมิน (Evaluative Orientations)⁹

⁷กมล สมวิเชียร, “วัฒนธรรมทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมือง”, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514), หน้า 42.

⁸Gabriel A. Almond and Sidney Verba, *The Civic Culture*, (New Jersey : Princeton University Press, 1963), p. 13.

⁹Gabriel A. Almond Powell G. Bingham. Jr., *Comparative Politics: A Developmental Approach*, (Boston : Little Brown EtCo, 1966) p.50.

Lucien W. Pye (ลูเซียน พาย) วัฒนธรรมการเมือง คือกลุ่มของทัศนคติ ความเชื่อ และความรู้สึกซึ่งก่อให้เกิดระเบียบและความหมายแก่กระบวนการทางการเมือง ทั้งยังช่วยก่อรากฐานของ

สมมติฐาน และข้อบังคับซึ่งควบคุมพฤติกรรมในระบบการเมืองเป็นตัวครอบคลุมทั้งความคิดทางการเมือง และบรรทัดฐานที่ก่อให้เกิดรัฐบาล ดังนั้นวัฒนธรรมทางการเมือง จึงเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงการรวมตัวของมิติทางการเมืองด้านจิตวิทยา ความคิดและ ความรู้สึกนึกคิดทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นผลผลิตของประวัติศาสตร์โดยส่วนรวมของระบบการเมือง และประวัติศาสตร์ส่วนบุคคลของสมาชิกในระบบ ซึ่งวัฒนธรรมทางการเมืองจะดำรงอยู่ได้หรือเปลี่ยนแปลงไป ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมือง¹⁰

Walter Rosenblum (วอลเตอร์ โรเซนบลัม) วัฒนธรรมทางการเมือง มีความหมาย 2 แนวทางขึ้นอยู่กับระดับที่ต้องการศึกษา

1. ระดับปัจเจกบุคคล การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองก็มุ่งเชิงจิตวิทยาขั้นพื้นฐานว่าตัวบุคคลรู้สึกโน้มน้ำแข็งต่อองค์ประกอบสำคัญของระบบการเมืองในแนวใด
2. ระดับระบบวัฒนธรรมทางการเมือง คือความ โน้มน้ำแข็งที่เกิดจากการสะสมความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อองค์ประกอบพื้นฐานในระบบการเมือง¹¹

Joral B. Manham (โจรอล บี. แมนแฮม) วัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง กลุ่มของความเชื่อและทัศนคติร่วมกันอันเกี่ยวกับเป้าหมายอันเดียวกันซึ่งปรากฏขึ้นในระบบการเมืองนั้นๆในแง่ที่ว่าจะต้องมีผลประโยชน์ร่วมกันในขั้นมูลฐานและการเล็งเห็นที่เหมือนกันตลอดจนการมีความเห็นพ้องต้องกัน อากาได้รับประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์อย่างเดียวกัน¹²

ลิจิต ซีรเวคิน วัฒนธรรมทางการเมืองก็คือส่วนของวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อค่านิยม ความเชื่อ ปทัสถาน และพฤติกรรมของคนในกระบวนการหรือวิถีทางการเมือง เช่น

¹⁰Lucien W. Pye, *Aspects of Political Development* ,(Boston : Little, Brown and Company, 1966), p. 37-38.

¹¹Walter Rosenblum, *Political Culture*, (London : Thomas Nelson and Sons Ltd., 1975), p. 4.

¹²Joral B. Manham, *The Politics Within* , (New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1975), p. 30.

ถ้ามีความเชื่อว่าผู้สมัครทุกคน โกงกิน จึงไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นพฤติกรรมทางการเมือง ความเชื่อที่ว่าคนทุกคน โกงก็คือการไม่มีความไว้วางใจในเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ก็ย่อมเกิดวัฒนธรรมทางการเมืองในแง่ Non Participant Political Culture¹³

สรุปวัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์และมีอิทธิพลอยู่เหนือรัฐธรรมนูญ รัฐใดที่มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญให้มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยก็ย่อมแสดงให้เห็นพฤติกรรมทางสังคมของชนชาตินั้นๆ ว่าตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพเป็นอย่างมากและรัฐธรรมนูญก็จะมีสถานะที่มั่นคง ยืนยาวและถาวร สามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นพลวัตรกับสังคมได้ตลอดเวลา ในทางตรงกันข้าม รัฐใดที่มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยอันเนื่องมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอุปถัมภ์ยังคงดำรงอยู่ในสังคมนั้นหรือพยายามผสมผสานทั้งสองวัฒนธรรมทางการเมืองแต่ไม่ได้ผล รัฐธรรมนูญในรูปแบบดังกล่าวจึงเป็นเครื่องมือของผู้กุมอำนาจในบ้านเมืองเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งในทางตรงกันข้าม รัฐธรรมนูญใดที่ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองอุปถัมภ์ของผู้มีอำนาจ รัฐธรรมนูญฉบับนั้นก็ไม่สามารถดำรงอยู่สถาพรคู่รัฐต่อไปได้มีอันต้องถูกทำลายหรือฉีกทิ้งไป ปัญหาของสังคมไทยเป็นปัญหาที่ใช้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอุปถัมภ์มากเกินไปจนเกิดความพหุคติทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวมีความเข้มแข็งขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมไทยตั้งแต่ในยุคการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์จนมาถึงยุคการปกครองในระบอบประชาธิปไตย วัฒนธรรมทางการเมืองอุปถัมภ์ดังกล่าวได้กลายพันธุ์มาเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยอุปถัมภ์และเป็นสาเหตุที่ทำให้รัฐธรรมนูญไทยมีมากมายหลายฉบับ มีการก่อการรัฐประหารหลายครั้งหลายหนและทำให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยจึงเป็นเพียงแบบไทยๆ มิใช่แบบตะวันตกและ แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญไปกี่ฉบับก็ตาม วัฏจักรของปัญหาแบบเดิมๆก็จะวนกลับมาอีก ถ้าคนในสังคมไทยยังขาดจิตสำนึกในวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย ฉะนั้น การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ต้องการทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นว่า มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการเมืองไทยของเรา

¹³ ลิขิต วีระเวทิน, วัฒนธรรมทางการเมืองและการกล่อมเกลาริเริ่มรู้ทางการเมือง, (ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529), หน้า 9.

2.3.2 วัฒนธรรมทางการเมืองและการเรียนรู้ทางการเมือง (Political Culture and Political Socialization)

เมื่อจะศึกษาการเมืองโดยพิจารณาจากวัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมใดนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึง ความโน้มเอียงทางการเมือง ของสังคมโดยศึกษาประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ปรัชญาทางสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อคนในสังคมนั้นๆ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่

กระบวนการอบรมกล่อมหล่อมเหล่าทางสังคมเป็นกระบวนการ ที่ทำให้คนในสังคมได้เรียนรู้แบบแผนแนวทางต่างๆ ไป ให้มีทักษะในสังคมและทำให้คนในสังคมสามารถที่จะใช้ชีวิตของตนในสังคมตราบใดที่ยังมีชีวิตในสภาพแวดล้อมของสังคมนมนุษย์ และการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมทางการเมืองของตนแตกต่างไปจากคนอื่น ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุคือเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ (Socialization Process) ที่เขาได้รับมาซึ่งมีความแตกต่างกัน ในแต่ละสังคมนย่อมมีแบบแผนทางสังคม และค่านิยมในทางวัฒนธรรมทางการเมืองที่แตกต่างกันเสมอ โดยเฉพาะประเทศที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตยและประเทศที่มีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ และแม้แต่ในกลุ่มประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยเหมือนกันก็ยังมีแบบแผนทางสังคม และการเมืองต่างกันอีกประเทศหนึ่งด้วย

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าวัฒนธรรมทางการเมือง เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในประเทศ และเป็นผลผลิตของกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองดังนั้นกระบวนกรเรียนรู้ทางการเมืองจึงมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองในแง่ที่ว่า เป็นกระบวนการที่จะทำให้พลเมืองในประเทศมีความรู้เรื่องของการเมืองการปกครองของประเทศดีขึ้นและก่อให้เกิดความรู้สึกใกล้ชิดชอบพอ เกลียดชัง หรือนั่งเฉยต่อการเมือง

กระบวนการกล่อมเกล่าววัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง การเรียนรู้ทั้งหมดไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับการเมืองหรือไม่ก็ตาม ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติทางการเมือง และพฤติกรรมทางการเมือง Almond และ Powell ได้อธิบายว่า เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สามารถรักษา และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวัฒนธรรมทางการเมืองได้ ดังนั้น การมีจิตใจแบบประชาธิปไตย จึงขึ้นอยู่กับว่าสถาบันต่างๆ เช่น ครอบครัว โรงเรียน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความสัมพันธ์ทางสังคม ฯลฯ เหล่านี้มีส่วนอบรมกล่อมเกล่าให้ประชาชนในสังคมมีจิตใจแบบประชาธิปไตยหรือไม่ แค่นั้นเพียงใด

Coiemann (โคเลแมน) ได้อธิบายว่าอิทธิพลในการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองมีหลายทาง แม้ว่าการศึกษาจะช่วยให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับประชาธิปไตยได้ก็ตามแต่สิ่งที่ถูกครอบงำ ลบเลือนไปเสียได้เนื่องจากประสบการณ์ และการอบรมกล่อมเกล่าแบบอื่นๆ นี่เป็น

เลขทะเบียน 5638223
เลขเรียกหนังสือ ๑๐๖.๒๗ ๑.๒
วันที่ ๘๑.พ.๕๗

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของระบบการเมืองที่ต้องการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย แต่ต้องเผชิญปัญหาเกี่ยวกับอิทธิพลของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ฝังรากลึกในสังคมไทย¹⁴

Pye and Verba (ไพล และ เวอร์มา) ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การที่ระบบการเมืองบางระบบ มีกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีลักษณะขาดความต่อเนื่องหรือมีความขัดแย้งกัน ซึ่งจะมีผลต่อการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีลักษณะขัดแย้งและแตกร้างได้ ซึ่งจะนำไปสู่ความไร้เสถียรภาพของระบบการเมือง¹⁵

ในตัวแบบนี้ได้แสดงถึงกระบวนการอบรมกล่อมเกลாதองการเมืองโดยสมมุติว่าสภาวะต่างๆ อยู่ในสภาวะหนึ่งหรืออยู่กับที่ แต่พึงระลึกว่าอันที่จริงแล้วสิ่งต่างๆ ในตัวแบบนี้อยู่ในสภาวะเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งหมายความว่ากระบวนการอบรมกล่อมเกลาทองการเมืองเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ Lucian W. Pye ได้อธิบายขั้นตอนต่างๆ โดยการแยกแยะออกเป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้¹⁶

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นเริ่มแรกที่คนเกิดมาจะได้รับอบรม ขัดเกลา หรือมีความโน้มเอียงเข้าสู่ความมีสภาพเป็น สัตว์สังคม ขั้นตอนนี้สถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา จุดประสงค์ของขั้นตอนนี้คือจะให้การอบรมเพื่อชี้แนวทางใ้มนุษย์เรียนรู้วิธีการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น

ขั้นที่ 2 มนุษย์เริ่มมี เอกลักษณะส่วนบุคคลในขั้นตอนนี้เริ่มมีการพัฒนาไปสู่การมีพื้นฐานความรู้และความเชื่อ นอกจากนี้ประสบการณ์เริ่มมีอิทธิพลหล่อหลอมในจิตใจได้สำนึก และยังมีส่วนกำหนดเป็น โครงสร้างบุคลิกภาพขั้นมูลฐานของมนุษย์ด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนนี้เริ่มเข้าสู่กระบวนการอบรมกล่อมเกลาทองการเมืองของสังคมเมื่อมนุษย์ผ่านมาถึงขั้นตอนของการมีความสำนึก ในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการเมืองวัฒนธรรมทางการเมืองเริ่มผ่านเข้ามาทางตัวการของการอบรมกล่อมเกลา และเข้ามากระทบจากการรับรู้และหล่อหลอมทำให้บุคลิกภาพทางการเมืองขึ้นในตัวมนุษย์ ทำให้มนุษย์เริ่มมีความคิดพินิจพิเคราะห์ในทางการเมืองขึ้น

¹⁴Coieman, *Education and Political Development*, (Princeton : Princeton University Press, 1965), p. 20.

¹⁵Pye and Verba, *Political Culture and Political Development*, (Princeton : Princeton University Press, 1965), p. 40.

¹⁶พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, *วัฒนธรรมทางการเมืองไทย*, (สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2524), หน้า 51-54.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่น ไม่สมควร
ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ขั้นสุดท้าย เป็นขั้นตอนที่กระบวนการจัดเกล้าและเรียนรู้ทางการเมืองได้สร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดในทางการเมืองอย่างมากจนกระทั่งทำให้มนุษย์เกิดความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมและบทบาททางการเมือง ซึ่ง Pye เรียกขั้นตอนนี้ว่า การเลือกสรรบุคคลทางการเมือง

กระบวนการอบรมกล่อมเกล้าทางการเมืองได้สร้าง บุคลิกภาพทางการเมือง ของคนในสังคมขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลในฐานะเป็นตัวกำหนดสำคัญของพฤติกรรมการเมืองใน ระบบการเมืองใดๆ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมทางการเมืองได้อาศัยกระบวนการนี้ เป็นช่องทางหล่อหลอมความรู้สึกรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติทางการเมืองของคนในสังคม

2.3.3 องค์ประกอบของวัฒนธรรมทางการเมือง

หลังจากได้ทราบความหมายของวัฒนธรรมทางการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองกับกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองแล้ว ต่อไปนี้ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอถึงองค์ประกอบของวัฒนธรรมทางการเมือง ซึ่งในเรื่องนี้

Gabriel A. Almond (การ์เบียล อัลมอนด์) ได้กล่าวว่าการศึกษาความแตกต่างของวัฒนธรรมทางการเมืองของแต่ละสังคมจะต้องนำเอา ความโน้มเอียงทางการเมืองของบุคคลในสังคมประเภทต่างๆ นั้นมาศึกษาเปรียบเทียบกันโดยใช้ความรู้ที่บุคคลมีต่อ วัตถุประสงค์ทางการเมือง (เช่น บทบาทของผู้นำ ความรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ฯลฯ) และการที่จะเข้าใจวัฒนธรรมการเมืองได้ ต้องดูที่คนทุกคนที่เป็นสมาชิกของสังคม¹⁷

Gabriel A. Almond and Sidney Verba (อัลมอนด์ และ เวอร์บา) ได้จำแนกรูปแบบความโน้มเอียงทางการเมืองของบุคคลในฐานะที่เป็นสมาชิกของระบบการเมือง เป็น 3 ลักษณะคือ

1. ความโน้มเอียงทางการรับรู้ (Cognitive Orientation) หมายความว่าพิจารณาในด้านที่เกี่ยวกับการรับรู้ เป็นเรื่องของ ความรู้ความเข้าใจ และ ความเชื่อ ที่มีต่อระบบการเมือง บทบาทและหน้าที่ตามบทบาท ปัจจัยนำเข้า (Input) และปัจจัยผลิตผล (Output) ของระบบการเมือง

2. ความโน้มเอียงตามความรู้สึกนึกคิด (Affective Orientation) หมายความว่า เป็นความรู้สึกเกี่ยวกับระบบการเมือง บทบาท บุคคล และการปฏิบัติ ภาระหน้าที่ในระบบการเมือง พิจารณาถึงความชอบหรือไม่ชอบในประเด็นการรับรู้ซึ่ง ความชอบหรือไม่ชอบนี้ย่อมถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมทางการเมือง

3. ความโน้มเอียงในการประเมินค่า (Evaluative Orientation) เป็นเรื่องการตัดสินใจ และการใช้ข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ หรือกิจกรรมทางการเมือง อันเป็นผลที่เกิดจากบุคคล

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ได้รวบรวมมาตรการทางคุณค่า และกำหนดกฎเกณฑ์โดยอาศัยข่าวสาร และความรู้สึกเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจหรือให้ข้อคิดเห็น

Almond and Verba (อัลมอนต์ และ เวอร์บา) ได้ทำการศึกษามิติความโน้มเอียงทางการเมือง โดยวัดจากตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ ระบบโดยเป้าหมายทั่วไป บัญชีนำเข้า บัญชีผลิตผล และปัจเจกชนในฐานะมีส่วนร่วม ซึ่งจากการศึกษาพบว่าความโน้มเอียงของบุคคลในทางการเมืองจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับชาติ ระบบการเมืองของประเทศ และมีความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

2. บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างบทบาทชั้นนำทางการเมือง ตลอดจนการกำหนดนโยบายอย่างไร และมีความรู้สึกความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

3. บุคคลมีความรู้สึกเกี่ยวกับการบังคับใช้นโยบาย โครงสร้าง ตัวบุคคล ตลอดจนการตัดสินใจต่างๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการกำหนดนโยบายอย่างไร และเขามีความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

4. บุคคลรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเอง ในฐานะที่เป็นสมาชิกระบบการเมืองอย่างไร รู้สึกมีความสามารถที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การตัดสินใจของระบบ หรือไม่อย่างไร นอกจากนี้ Almond และ Verba ยังได้แยกทัศนะต่างๆ ไปของบุคคลต่อการเมืองไว้ 3 อย่างคือ

1. System Affect ได้แก่ความรู้สึก หรือทัศนะของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองของตน เช่น ความเป็นชาติ ความดีงาม (หรือไม่ดี) ของระบบการปกครอง

2. Output Affect ได้แก่ความรู้สึก หรือทัศนะของบุคคลที่มีต่อข้าราชการ นักบริหาร นักกฎหมาย และองค์กรของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการที่รัฐให้ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งในรูปกฎเกณฑ์และกฎหมายด้วย

3. Input Affect ได้แก่ความรู้สึก หรือทัศนะของบุคคลที่มีต่อองค์กรของรัฐ ตัวแทน หรือการวางนโยบายภายในและภายนอกประเทศ

Walter Rosenblum (วอลเตอร์ เอ. โรเซนบลัม) ได้จำแนกรูปแบบ ความโน้มเอียงทางการเมือง ของบุคคลไว้ ดังต่อไปนี้

1. ความโน้มเอียงที่มีต่อโครงสร้างทางการปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ประการคือ

1.1 ความโน้มเอียงที่มีต่อระบอบการปกครอง คือ ปัจเจกชน ประเมินค่าและตอบสนองต่อสถาบันการปกครองหลักของสังคมอย่างไร ซึ่งอาจศึกษาจากความพอใจที่มีต่อโครงสร้างรัฐบาล

1.2 ความโน้มเอียงที่มีต่อปัจจัยนำเข้า (Inputs) และปัจจัยผลิตผล (Outputs) กล่าวคือ ปัจเจกชนมีความรู้สึกและตอบสนองต่อข้อเรียกร้อง (Demands) ต่างๆ เพื่อให้ออกมาในรูปแบบนโยบายสาธารณะนั้นคือ Inputs และต่อการตัดสินใจตกลง เกี่ยวกับนโยบายที่ถูกกำหนดโดยรัฐบาล Outputs

2. ความโน้มเอียงที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในระบบการเมือง แบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

2.1 ความผูกพันในทางการเมือง (Political Identification) คือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยที่เกี่ยวกับการปกครอง เช่น ชาติ รัฐ และความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่จะต้องมีความจงรักภักดี มีภาระหน้าที่ต่อหน่วยต่างๆ ของสังคมนั้น

2.2 ความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) คือขอบเขตของทัศนคติที่รู้จักอดทน อดกลั้น ร่วมมือ ต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะที่ตนเองเป็นพลเมือง โดยมีความเชื่อว่าบุคคลอื่นมีความหมายต่อเขาในทางที่ดีในชีวิตทางการเมือง

2.3 ยึดถือกติกา (Rule of Games) คือ แนวความคิดของบุคคลที่มีความเคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกา

3. ความโน้มเอียงที่มีต่อกิจกรรมทางการเมือง ประกอบด้วย

3.1 ความมีสมรรถนะทางการเมือง (Political Competence) คือ บุคคลได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะที่ตนเป็นพลเมือง มีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางการเมือง (Political Resource)

3.2 ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (Political Efficacy) คือ ความรู้สึกของปัจเจกบุคคลว่า การดำเนินการทางการเมืองของตนสามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการทางการเมือง¹⁸

2.3.4 ประเภทของวัฒนธรรมทางการเมือง

อัลมอนต์ และ เวอร์บา ได้แบ่งประเภทหรือรูปแบบของวัฒนธรรมทางการเมืองไทยโดยใช้ปัจจัยเกี่ยวกับความสำนึกทางการเมืองแบ่ง เป็น 3 รูปแบบคือ

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

1. แบบจำกัดวงแคบ (Parochial Political Culture) พบในระบบสังคมที่ล้าหลังและประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจและไม่สนใจเกี่ยวกับเรื่องทางการเมือง จึงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประเทศ ผู้นำ นโยบายของรัฐบาล และบทบาทของตนเองอันหมายความว่าไปถึงสิทธิและหน้าที่ของตนด้วย ซึ่งวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมแทบไม่มีเหลืออยู่ในสังคมปัจจุบัน เว้นแต่ในสังคมที่อำนาจทางการเมืองการปกครองยังไม่มี การจำแนกออกจากกัน เช่น การปกครองของชนเผ่าที่หัวหน้าเผ่ามีอำนาจและบทบาทแบบเบ็ดเสร็จทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ทำให้ความโน้มเอียงทางการเมืองของสมาชิกในสังคมไม่สามารถแยกออกจากเรื่องของความเชื่อทางศาสนาและวิถีชีวิตทางสังคมได้

2. แบบไพร่ฟ้า (Subject Political Culture) ประชาชนโดยส่วนใหญ่ในสังคมจะมีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองในเชิงบวกมากกว่าในสังคมที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมมีความรู้เกี่ยวกับประเทศของตนพอสมควร มีความสนใจเรื่องทางการเมืองแต่สนใจเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของตน มีความเข้าใจในปัจจัยนำออก (Output) หรือนโยบายและกฎข้อบังคับของระบบการเมือง (Political system) แต่ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียกร้องหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เพราะมีความรู้สึกว่าการเมืองเป็นเรื่องของผู้มีอำนาจหรือขุนบารมี ส่วนคนเป็นเพียงประชาชนธรรมดาที่มีหน้าที่เพียงต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือนโยบายของรัฐบาลเท่านั้น

3. แบบมีส่วนร่วม (Participant Political Culture) ถือเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองที่ประชาชนมีความสนใจและกระตือรือร้นทางการเมืองในระดับสูง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศ ผู้นำ นโยบาย และบทบาทของตนเป็นอย่างดี ให้ความสนใจเรื่องทางการเมืองทั้งทั้งในด้านปัญหา การตัดสินใจของผู้มีอำนาจและการดำเนินนโยบายของรัฐบาล บังเจกบุคคลมีสำนึกทางการเมืองและมีความรู้สึกว่าคุณสามารถที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้ (Political Efficacy) จึงเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง

ตารางที่ 2.1 รูปแบบของวัฒนธรรมทางการเมือง

ความโน้มเอียง	ระบบโดย เป้าหมายทั่วไป	ปัจจัยนำเข้า	ปัจจัยผลิตผล	ตนเองในฐานะ ที่มีส่วนร่วม
แบบคับแคบ	0	0	0	0
แบบไพร่ฟ้า	1	0	1	0
แบบมีส่วนร่วมทางการเมือง	1	1	1	1

Almond and Verba (อัลมอนต์ และ เวอร์บา) กล่าวว่า รูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองข้างต้นนี้ เป็นแบบบริสุทธิและเป็นเพียงแนวคิด มิได้หมายความว่าในสังคมหนึ่งๆ จะมีรูปแบบใดรูปแบบเดียว กล่าวคือจะมีลักษณะผสมกันระหว่างบุคลิกภาพวัฒนธรรมทางการเมืองระหว่างรูปแบบ 3 รูปแบบ โดยแบ่งออกได้ 3 รูปแบบ ดังนี้คือ

1. วัฒนธรรมการเมืองแบบคับแคบผสมแบบไพร่ฟ้า (Parochial - Subject Culture) เป็นรูปแบบวัฒนธรรมการเมืองที่ประชาชนส่วนใหญ่ยอมรับอำนาจของเผ่า (Tribe) หมู่บ้าน (Village) หรือเจ้าที่ดิน (Feudal Authority) แต่ประชาชน ได้พัฒนาความจงรักภักดีไปสู่ระบบการเมือง ที่มีขอบเขตอำนาจกว้างขวางกว่าเผ่า หมู่บ้านและเจ้าที่ดิน โดยยอมรับอำนาจของรัฐบาลกลาง แทนที่จะยอมรับอำนาจของ หัวหน้าหมู่บ้าน หัวหน้าเผ่าตน แต่ประชาชนก็ยังไม่สนใจเรียกร้องสิทธิทางการเมือง แม้ในกรณีได้รับสิทธิทางการเมืองแล้วก็ตามก็ยังไม่สนใจใฝ่กับสิทธินั้น รวมถึงไม่คิดว่าตนจะมีบทบาทหรืออิทธิพลอะไรต่อระบบการเมือง กล่าวโดยสรุป ประชาชนยังคงความเป็นอยู่ตามดั้งเดิม แต่ไม่ยอมรับอำนาจเด็ดขาดของหัวหน้าเผ่าอย่างเคร่งครัด หากแต่เชื่อฟังกฎหมายของรัฐบาลกลาง

2. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าผสมแบบเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง (Subject - Participant Culture) เป็นรูปแบบระบบการเมืองที่ประชาชนบางส่วนเริ่มมีความสนใจปรารถนาที่จะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ตระหนักถึงบทบาทของตนและมีอิทธิพลที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยมีการเรียกร้องสิทธิทางการเมือง แต่ในขณะเดียวกันยังมีประชาชนอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่สนใจใฝ่ที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ขณะที่ประชาชนอีกส่วนหนึ่งมีความปรารถนาที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง วัฒนธรรมการเมืองสองแบบที่ผสมกันนี้ อาจมีส่วนทำให้ระบบการเมืองไม่มั่นคง ถ้าประชาชนส่วนหนึ่ง (อาจเป็นส่วนใหญ่) ยังคงมีความโน้มเอียงทางอำนาจนิยมอยู่ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่มี อยู่ในกลุ่มชนส่วนน้อยและถูกท้าทายจากวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าอยู่เสมอ อาจทำให้ระบบการเมืองที่มีรูปแบบประชาธิปไตยไร้เสถียรภาพในระยะแรกๆ ของการนำรูปแบบประชาธิปไตยมาใช้ แต่ถ้าวัฒนธรรมทางการเมืองแบบผสมสองแบบนี้ดำเนินไปได้ในเวลาอันสมควร โดยที่ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยในรูปแบบมีความต่อเนื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมอาจมีอิทธิพลทำให้ผู้มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ไพร่ฟ้าหรือกลุ่มที่มีความโน้มเอียงทางการเมืองแบบอำนาจนิยมเปลี่ยนท่าทีและทัศนคติได้

3. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบผสมกับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง (Parochial - Participant Culture) วัฒนธรรมทางการเมืองรูปแบบนี้ปรากฏอยู่ในประเทศเกิดใหม่ และกำลังเป็นปัญหาในการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาชนในประเทศเหล่านี้ ส่วนมากจะมีวัฒนธรรม

การเมืองแบบคับแคบเป็นส่วนใหญ่ แต่ละเชื้อชาติเผ่าชนยังคงความจงรักภักดีต่อพวกตนอย่างเหนียวแน่น และมีทัศนคติต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองสูง เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มคน โดยพยายามเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งเท่ากับมีความสำนึกทางการเมืองสูง อันยังผลให้เกิดปัญหาต่อระบบการเมืองการปกครองโดยกลุ่มชนอาจมีแนวคิดเอนเอียงไปทางการเมืองการปกครองแบบอำนาจนิยม ขณะที่ชนอีกกลุ่มปรารถนาการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในลักษณะที่ยึดแย้งกันนี้ โครงสร้างทางการเมืองการปกครองจะยังไม่ ถึงอยู่กับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

อัลมอนต์ และ เวอร์บา กล่าวถึง วัฒนธรรมการเมืองแบบอารยชน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองที่ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะมีลักษณะผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิม แบบไพร่ฟ้าและแบบมีส่วนร่วม แต่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม โดยเรียกวัฒนธรรมที่มีลักษณะผสมผสานนี้ว่า วัฒนธรรมพลเมือง (Civic Culture) ผลจากการที่สังคมมีลักษณะของการผสมผสานวัฒนธรรมจะก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างเรื่องการเมืองและการใช้อำนาจบริหารของรัฐกับเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมและการตอบสนองของประชาชนต่อการปกครองของรัฐบาล ขณะเดียวกันก็จะก่อให้เกิดการผสมผสานกันระหว่างแนวความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างความเชื่อชาทางการเมืองกับความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมทางการเมือง คือ ประชาชนมีความสามารถในการเป็นผู้ได้ปกครอง (Subject Competence) ที่ดีคือมีความเชื่อมั่นและเคารพในอำนาจรัฐบาล (Trust in Government) กับมีความสามารถในการเป็นพลเมืองผู้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Citizen Competence) ที่ประชาชนเห็นความสำคัญของคน เชื่อมั่นและเคารพในสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคล (Trust in Individual Right)

สรุปได้ว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอารยชนจึงเหมาะสมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด เพราะก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการปกครอง การใช้อำนาจบริหารรัฐบาลกับการเข้ามีส่วนร่วมและการตอบสนองของประชาชน ต่อการปกครองของรัฐบาล

นอกจากนี้ ประเภทของวัฒนธรรมทางการเมืองยังสามารถแบ่งได้โดยอีกวิธีหนึ่ง คือการแบ่งออกเป็น วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยม

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย (Democratic Political Culture) สำหรับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนี้ จากการศึกษาวิจัยของนักรัฐศาสตร์ อาจจะสรุปถึงลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือการมีจิตใจแบบประชาธิปไตยได้ ดังนี้คือ²⁰

1. จะต้องมีเชื่อมั่น ศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย กล่าวคือพลเมืองในสังคมนั้นๆ ต้องการให้มีการปกครองระบอบนี้มากกว่าระบอบอื่นๆ รวมทั้งเห็นด้วยกับหลักการประชาธิปไตยว่าเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน

2. จะต้องยึดมั่นและเชื่อมั่นในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ความเสมอภาคของบุคคล หลักแห่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นในการพูดแสดงความคิดเห็น และการแสดงออก แม้ว่าความคิดเห็นเหล่านั้นตนเองจะไม่เห็นด้วยก็ตาม หากพฤติกรรมเหล่านั้นมิได้ขัดต่อการใช้สิทธิเสรีภาพของตน

3. เคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ หลักการตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก โดยมีข้อผูกพันที่จะต้องได้รับการปฏิบัติตามจากทุกๆ ฝ่าย ทั้งนี้จะต้องให้ความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพของเสียงส่วนน้อยเพื่อเป็นหลักประกันว่าการแก้ไขปัญหานั้นๆ กระทำไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม โดยวางอยู่บนพื้นฐานของหลักแห่งเสรีภาพและความเสมอภาค

4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง โดยติดตามข่าวสารกิจกรรมทางการเมือง การแสดงความคิดเห็นต่างๆ และเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจหรือกำหนดนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

5. ต้องเป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตน และมีความเชื่อมั่นในตัวเองอาทิการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี ได้แก่การ ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีความเชื่อมั่นอยู่เสมอว่าจะต้องเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยให้ความสำคัญของการปฏิบัติ เช่นนั้นว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายการเสียภาษี เป็นต้น

6. เป็นเป็นผู้มีทักษะและมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจในเพื่อนมนุษย์ และมีความเชื่อมั่นในตัวเจ้าหน้าที่และสถาบันของทางราชการ สิ่งนี้นับว่ามีความจำเป็นต่อความสำเร็จของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอยู่มาก เพราะการเมืองเป็นเรื่องของความร่วมมือร่วมใจกันและไว้วางใจซึ่งกัน และกันซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานของสถาบันทางการเมืองต่างๆ

²⁰ ทินพันธุ์ นาคาคะ, ประชาธิปไตย: ความหมาย ปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ, (กรุงเทพมหานคร : วารสารธรรมศาสตร์, 2517), หน้า 8-21.

ได้ ประชาชนจะต้องเชื่อมั่น และศรัทธาว่าระบอบประชาธิปไตยจะช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม ได้ดีกว่าระบอบการปกครองอื่นๆ

7. จะต้องรู้จักการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลมีผล และในทางสร้างสรรค์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของทางราชการ กล่าวคือประชาชนจะต้องคอยตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการ และผู้มีอำนาจการเมืองอยู่เสมอ โดยการตรวจสอบ กัดค้ำ และเหนี่ยวรั้ง

8. จะต้องเป็นผู้ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ กล่าวคือในสังคมใดหากคนส่วนใหญ่มีจิตใจดังกล่าว ก็เป็นการยากที่จะทำให้ระบอบประชาธิปไตย ประสบความสำเร็จลงได้ ผู้ที่มอบความรับผิดชอบในทุกสิ่งทุกอย่างไว้กับผู้นำขอการใช้อำนาจเด็ดขาด การอ่อนน้อมยอมจำนนต่อผู้มีอำนาจโดยปราศจากการโต้แย้งหรือวิพากษ์วิจารณ์ ฯลฯ การนิยมระบบเจ้าขุนมูลนาย การไม่ยอมรับความเสมอภาคของบุคคล การไม่ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ในการใช้สิทธิเสรีภาพของเขา และการยึดมั่นในค่านิยมแบบเดิม รวมทั้งการมีความคิดอ่านที่ตรงข้ามกับการมีจิตใจแบบประชาธิปไตย

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยม (Authoritative Political Culture) เป็นลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองที่เกิดขึ้นภายใต้สังคมที่มีการปกครองแบบอำนาจนิยม หรือแบบเผด็จการ เช่น การปกครองของสังคมคอมมิวนิสต์ ลักษณะการปกครองเหล่านี้อำนาจการปกครองทั้งหมดเป็นของผู้ปกครองทั้งหมดเป็นของผู้ปกครอง หรืออาจจะเรียกว่าอำนาจธิปไตยเป็นผู้ปกครอง ประชาชนจะถูกคัดขาดออกจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง การเมืองของประชาชนจะเกิดขึ้นได้เฉพาะในกรณีที่เป็นคำสั่งของผู้ปกครอง นอกจากนี้ประชาชนจะถูกปลูกฝังให้ เชื่อว่าประชาชนที่ดี หรือพลเมืองดีจะต้องเชื่อฟัง ยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่ผู้ปกครองกำหนด หน้าที่ในการบริหารประเทศเป็นของผู้ปกครอง ประชาชน ไม่ควรเข้ามายุ่งเกี่ยวระบอบการปกครองแบบอำนาจนิยมหรือแบบเผด็จการนี้ จะปลูกฝัง และอบรมกล่อมเกล้าให้ประชาชนมีลักษณะนิยมชมชอบอำนาจเด็ดขาด ในขณะที่เดียวกันจะอ่อนน้อมยอมจำนนต่อผู้มีอำนาจมากกว่า นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ประชาชน นิยมยึดถือในตัวบุคคลมากกว่าหลักของเหตุผล นับถือระบบอาวุโสมากกว่าความรู้ความสามารถของบุคคล นิยมระบบเจ้าขุนมูลนายถือว่าการเป็นเจ้านายเป็นเรื่อง ของบุญวาสนาจะแข่งขันไม่ได้ ไม่ยอมรับความเสมอภาคของบุคคล²¹

²¹ สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, การเมืองแนวความคิดและการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2538), หน้า 268.

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม

1. ต่อด้านพวก (Anti-Semitic) หมายถึงดูถูกเกลียดชังพวกอื่น ซึ่งไม่เหมือนตนและแสดงการต่อต้าน เช่น เยอรมันนีสมัยฮิตเลอร์ดูถูกพวกยิว
 2. ถือเอาเชื้อชาติตนเป็นใหญ่ (Ethnocentrism) หมายความว่าเมื่อเปรียบเทียบกับชาติอื่นแล้ว มักจะเอาชาติของตนเป็นมาตรฐานว่า เป็นชาติที่เจริญแล้ว มีอารยธรรมสูง มีความเย่อหยิ่งทะนงในชาติของตน
 3. อนุรักษ์นิยมทางการเมืองและเศรษฐกิจ (Political and Economic Conservatism) เป็นการรักษาระบบลัทธิทางการเมืองและเศรษฐกิจของตนไว้ ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงแม้จะมีระบบการเมืองและเศรษฐกิจที่เจริญกว่าหลังไหลเข้ามาก็ไม่ยอมรับโดยง่าย คงสงวนรูปแบบของตนไว้
 4. คำนี้ถึงแต่เรื่องของตน ประวัติศาสตร์ในอดีตของตน (Idealization of Parent and Self) สนใจแต่เรื่องของตนเอง ชีวิตประวัติของตน ไม่ยึดกับผู้อื่น
 5. ไม่พิจารณาข้อบกพร่องของตนเอง (Anti-interception or Avoidance of introspection) หลีกเลี่ยงการพิจารณาตนเอง คอยจ้องจับผิดแต่ผู้อื่น
 6. ยึดถือบทบาทความสามารถในด้านเพศอย่างเหนียวแน่น (Rigid Conception of Roles) หมายความว่ามีความเชื่อว่ามี ความแตกต่างระหว่าง เพศหญิงและเพศชาย ไม่ยอมรับว่าทั้งสองเพศมีสิทธิเท่าเทียมกัน
 7. มีความห่วงใยต่อสถานภาพของตนเอง (Concern for Status) หมายถึงมองตำแหน่งหน้าที่ของตน ในลักษณะที่ไม่ยอมให้สูญเสียไปเปรียบเหมือนข้าราชการ ผู้ใหญ่ที่หวงห้ามเก้าอี้หรือตำแหน่ง
 8. มีความคิดแบบตรงและคลุมเครือ หมายความว่ามีความคิดไม่แตกฉาน ในเรื่องของตนรู้แต่มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนว่าถูกต้อง²²
- สรุปได้ว่า การมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือมีจิตใจแบบประชาธิปไตย นั้นได้แก่การที่มีความเชื่อมั่นศรัทธา และสนับสนุนหลักการปกครอง แบบประชาธิปไตย เคารพในศักดิ์ศรี ความเสมอภาค และเสรีภาพของบุคคลเคารพในกฎหมายเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองไว้วางใจในเพื่อนมนุษย์ รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ และไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ ดังนั้นการนำมาสรุปเป็นคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของทหารในจังหวัดขอนแก่น มีจำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาคือหลักการปกครอง

²²มณฑล มือนันต์, วัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลชั้นนำท้องถิ่น, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2522, หน้า 91.

แบบประชาธิปไตย 2) ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย 3) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง 4) ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อวัดค่าความคิดเห็นของทหารในจังหวัดขอนแก่น จวบจนจะทำให้ทราบปัญหาข้อเสนอแนะของทหาร เพิ่มขึ้น ได้นั่นเอง

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ทำการศึกษาที่มีความสำคัญที่จะบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่นั้นว่ามีความเป็นมา ภารกิจตลอดจนหน้าที่การทำงานของพื้นที่ในลักษณะใดบ้าง และจะเป็นดัชนีบ่งชี้ว่าทหารที่ประจำการอยู่ ณ พื้นที่นั้นๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอย่างไร

2.5.1 สถานที่ตั้ง

ค่ายทหารในเขตจังหวัดขอนแก่น คือ 1) ค่ายศรีพัชรินทร 2) ค่ายสิหราชเดโชไชย 3) ค่ายมหาศกดิพลเสพ และ 4) ค่ายเปรมดิณสุสถานนท์

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ร้อยเอก ชูเอก ฉายา ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองของทหารชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า ประการแรกภูมิหลังทางสังคม ไม่มีอิทธิพลต่อแบบแผนของวัฒนธรรมทางการเมืองของทหารชั้นประทวน ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรด้านระดับการศึกษา อายุ ราชการ และกำเนิด ประการต่อมา ตัวแปรด้านหน่วยงานที่สังกัดและประสบการณ์การรบ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีผลต่อระดับความแตกต่างทางทัศนคติและการมีส่วนร่วมทางการเมือง กล่าวคือ หน่วยงานที่สังกัดมีผลต่อทางแตกต่างของทัศนคติทางการเมืองและประสบการณ์ทางการเมือง มีผลต่อความแตกต่างทางด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่กระนั้นก็ดี ยังถือได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในระดับที่น้อยมาก ประการสุดท้าย การที่นายทหารชั้นประทวนโดยส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมทางการเมืองในแบบแผนเดียวกัน คงสืบเนื่องมาจากกระบวนการอบรมกล่อมเกลாதองการเมือง ซึ่งหน่วยการอบรมกล่อมเกล่าที่มีอิทธิพลมากที่สุดก็คือองค์กรหรือหน่วยงานที่บุคคลเหล่านี้สังกัดอยู่ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากองค์กรทหารเป็นองค์กรที่มีความ

ตั้งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบกมล

แข็งแกร่งและเป็นเอกภาพ เพราะลักษณะเด่นทางทหาร ได้แก่ การศึกษาที่เน้นความเป็นวิชาชีพ ความรักความสามัคคีในหมู่คณะ ความมีระเบียบวินัย และสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน²³

พันโท อธิคม สุวรรณประสิทธิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยทหารบกไทย: จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนนายร้อยทหารบกชั้นปีที่ 5 มีลักษณะ วัฒนธรรมทางการเมืองที่มีความเป็นประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ และลักษณะ วัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวโดยส่วนใหญ่แล้วไม่ได้เป็นผลมาจากตัวการต่างๆ ในกระบวนการ เรียนรู้ทางการเมือง แต่น่าจะเกิดจากอิทธิพลของกระบวนการอบรมกล่อมเกล้าและเรียนรู้ใน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเองเป็นหลัก²⁴

ปริญญา จรูญโรจน์ ศึกษาในระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และเพื่อทราบ ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของคณะกรรมการสภาตำบลใน เขต อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี: โดยศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมบางประการ ได้แก่ อายุ ประเภทของคณะกรรมการสภาตำบล ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การเป็นสมาชิก กลุ่มทางสังคม และการรับทราบข่าวสารทางการเมือง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือคณะกรรมการสภาตำบลทุก คนในเขตอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ซึ่งประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง อันได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลกับกรรมการโดยการเลือกตั้ง ซึ่งได้แก่ กรรมการสภาตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งขณะทำการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 216 คน การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีตอบ แบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 178 คน คิดเป็นร้อยละ 82.41 ของประชากรทั้งหมด การ วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test โดยกำหนดนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมการเมืองแบบ ประชาธิปไตยในระดับปานกลางและผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ระดับ นัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ .05 พบว่าตัวแปรต่าง ๆ อันได้แก่ อายุ ประเภทของคณะกรรมการสภาตำบล การเป็นสมาชิก กลุ่มทางสังคม และการรับทราบข่าวสารทางการเมือง ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับวัฒนธรรมทาง

²³ร้อยเอกชูเอก ฉายา, “วัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวน : จังหวัด เชียงใหม่”, การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2539, 116 หน้า.

²⁴พันโท อธิคม สุวรรณประสิทธิ์, “วัฒนธรรมทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยทหารบก ไทย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2545, 198 หน้า.

การเมืองแบบประชาธิปไตย ส่วนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย²⁴

อารียา ลัทธิโรสทูล ศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่น และข้าราชการในจังหวัดนครนายก ว่ามีความโน้มเอียงไปในทางประชาธิปไตยมาก-น้อยเพียงใด และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพรายได้ การติดตามข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ กับระดับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการในจังหวัดนครนายก ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลเมืองนครนายก และกรรมการสุขาภิบาลที่มาจากการเลือกตั้ง 4 แห่ง คือ สุขาภิบาลท่าช้าง สุขาภิบาลบ้านนาสุขาภิบาลองครักษ์ และสุขาภิบาลเกาะหวาย และข้าราชการจำนวน 453 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ศึกษา การมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดนครนายก ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ การติดตามข่าวสารการเมืองทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สอง เป็นคำถามที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ผลการศึกษาพบว่า นักการเมืองท้องถิ่นในระดับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าข้าราชการ แต่มีระดับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นรวมทั้งข้าราชการอยู่ในระดับปานกลางนอกจากนี้ยังพบอีกว่า ข้อมูลที่ได้จากส่วน ที่หนึ่ง จากนักการเมืองท้องถิ่น และข้าราชการ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดตามข่าวสาร ฯลฯ มีความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับระดับ วัฒนธรรมการเมืองระบอบประชาธิปไตยในด้านการมองโลกในแง่ดี และมีความไว้วางใจผู้อื่น²⁵

²⁴ ปริชญญา จรุงโรจน์, “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2538, 178 หน้า.

²⁵ อารียา ลัทธิโรสทูล, “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช), 2541, 185 หน้า.

สมักร ชินบุตร ได้ทำการวิจัย การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา: เฉพาะกรณีสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการที่มี เพศ อายุ การศึกษา อายุราชการสถานศึกษาดังกล่าวมีการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาแตกต่างกันทางสถิติที่ .05²⁶

พลอากาศตรี วันชาติ เนตรานนท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนทหารไทยในยุคปัจจุบัน : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนนายเรืออากาศ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนนายเรืออากาศส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ทางการเมืองในระดับกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายเรือทหารอากาศเกี่ยวกับความสนใจทางการเมืองคือ ปัจจัยอายุและชั้นการศึกษา ปัจจัยด้านเนื้อหาวิชาวิทยาการและการเรียนการสอน ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการบังคับบัญชาและคณาจารย์และปัจจัยด้านวัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายเรือทหารอากาศเกี่ยวกับความรู้มีประสิทธิภาพทางการเมืองคือ ปัจจัยอายุ และชั้นการศึกษา ปัจจัยทางด้านเนื้อหาวิชาวิทยาการและการเรียนการสอน²⁷

ปิยะรัตน์ ดันตรานนท์ ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขวงเมืองราย เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะบ้านพักอาศัยระยะเวลาพักอาศัยและภูมิลำเนาเดิม มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้

สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขวงเมืองราย เทศบาลนครเชียงใหม่ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่คือการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เหตุผลคืออยากได้คนดี เข้าบริหารงานถือว่าเป็นหน้าที่และความต้องการหวังพึ่งผู้ที่ตนเลือกช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อน²⁸

²⁶สมักร ชินบุตร, การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2545, 140 หน้า.

²⁷พลอากาศตรี วันชาติ เนตรานนท์, การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนทหารไทยในยุคปัจจุบัน: ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนนายเรืออากาศ, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช), 2547, 162 หน้า.

²⁸ปิยะรัตน์ นาคาคะ, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขวงเมืองราย เขตเทศบาลนครเชียงใหม่”, การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2548, 76 หน้า.

ร้อยตำรวจเอก จักรกริช ใจดี ได้ศึกษาเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ความเข้าใจในประชาธิปไตยในระดับสูงทั้งในด้านอุดมการณ์ประชาธิปไตยด้านลักษณะสำคัญของประชาธิปไตยในแง่ของวิถีปฏิบัติในภาพรวมโดยที่นิสิตที่มีตัวแปร เพศ ที่พักอาศัย ความสนใจในข่าวสารบ้านเมืองและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่แตกต่างกันมีความเข้าใจประชาธิปไตยแตกต่างกันส่วนตัวแปร ด้านภูมิลำเนาเดิม ชั้นปีกิจกรรมชมรม ที่แตกต่างกันมีความเข้าใจประชาธิปไตยของนิสิตไม่แตกต่างกัน²⁹

พระมหาสมชัย ธีรปญโญ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนธรรมราชศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจทางการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลปรากฏว่านักเรียนซึ่งเป็นนักเรียนนรवासมีความรู้ความเข้าใจต่ำ ส่วนนักเรียนซึ่งเป็นบรรพชิตมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองระดับปานกลางนอกจากนี้ ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองประเทศตามสถานการณ์การเมืองในช่วงนี้เชื่อว่ามีสาเหตุจากบุคคล ไม่ใช่มีสาเหตุจากรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ไม่ดี การการทำงานของรัฐบาลอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรมและสามัคคี การทำงานของรัฐบาลก็เต็มไปด้วยปัญหาการขาดความซื่อสัตย์และมีการทุจริต rampant ในขณะที่การยึดอำนาจของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (Council of National Security) ช่วยทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งความแตกแยกทางการเมืองกลับมาสู่ความสงบสุขในประเทศอีกครั้งหนึ่ง³⁰

ปิยะรัตน์ ตันตราพันธ์ เรืออากาศตรี นภาพล อัครนิทัต ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย ผลการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทยอยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยด้าน อายุ ชั้นปีศึกษา ภูมิลำเนา และความรู้เกี่ยวกับเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่แตกต่างกันของนักเรียนนายเรืออากาศ

²⁹ร้อยตำรวจเอก จักรกริช ใจดี “ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนนายร้อยตำรวจ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตบัณฑิตวิทยา : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2539, 117 หน้า.

³⁰พระมหาสมชัย ธีรปญโญ “ความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะ นักเรียนโรงเรียนธรรมราชศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2550, 99 หน้า. .

มีผลต่อประชาธิปไตยในประเทศแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้าน อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการสนใจข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับทัศนคติ³¹

ผู้วิจัยพบว่า เอกสารตำราวิชาการแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความคิดเห็น วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษามีความสำคัญและเป็นเสมือนหัวใจอันสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยพบว่า ถ้าหากทหารกล้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแล้วนั้นย่อมจะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยเจริญยิ่งขึ้นไป ดังนั้น จึงควรสนับสนุนส่งเสริมให้ทหารกล้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้มากขึ้น จนสามารถแสดงให้เห็นถึงปัญหาข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมความคิดเห็นของทหารได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม จนเป็นที่ยอมรับของประชาชนและสังคม

2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารตำราวิชาการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ ทินพันธุ์ นาคาตะ³² ซึ่งแสดงวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยว่ามีทั้งหมด 8 ประเภทผู้วิจัยมีความสนใจเพียง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาคือหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย 2) ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย 3) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง 4) ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

³¹ปิยะรัตน์ ดันทรานนท์, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขวงเมืองรายเขตเทศบาลนครเชียงใหม่”, การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2548, 76 หน้า.

³²ทินพันธุ์ นาคาตะ, ประชาธิปไตย: ความหมาย ปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ, อ่างแล้ว, หน้า 72.

ตัวแปรอิสระ

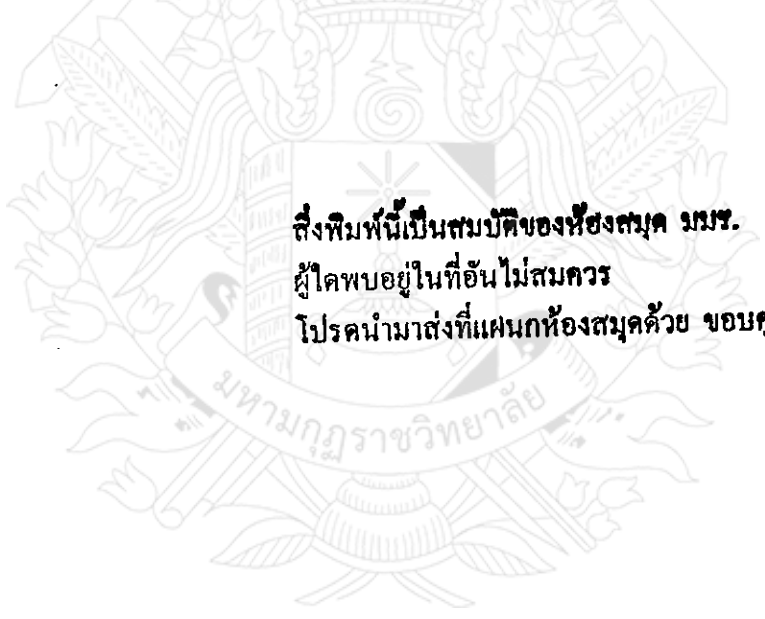
ตัวแปรตาม

- ปัจจัยส่วนบุคคล**
1. เพศ
 2. อายุ
 3. ระดับการศึกษา
 4. ชั้นยศทหาร

- วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น**
1. ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย
 2. ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย
 3. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง
 4. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

แผนภาพที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มทร.
 ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
 ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การวัดค่าตัวแปร
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นคือ 1) ค่ายศรีพัชรินทร จำนวน 804 นาย 2) ค่ายสิหราชเดโชไชย จำนวน 707 นาย 3) ค่ายมหาศักดิ์พลเสพ จำนวน 104 นาย และ 4) ค่ายเปรมติณสูลานนท์ จำนวน 285 นาย รวมทั้งหมดจำนวน 1,900 นาย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นคือ 1) ค่ายศรีพัชรินทร 2) ค่ายสิหราชเดโชไชย 3) ค่ายมหาศักดิ์พลเสพ และ 4) ค่ายเปรมติณสูลานนท์ จำนวน 320 นาย โดยได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane¹ ดังนี้

¹Taro Yamane (1967), *Elementary Sampling Theory*, อ้างใน สำเร็จ จันทรสุวรรณ และ สุวรรณ บัวทวน, *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547), หน้า 64.

$$n = \frac{N}{1 + N(d)^2}$$

n = ขนาดตัวอย่างที่ต้องการหา

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

d = ค่าสัดส่วนที่ต้องการให้ค่าสัดส่วนจากตัวอย่างแตกต่างไปจากประชากรไม่เกินร้อยละ 5 ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ .05

แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{1,900}{1 + 1,900 (.05)^2}$$

$$n = 320 \text{ คน}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจึงเท่ากับ 320 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก หมายเลขขึ้นมาให้ครบ 320 หมายเลขจนครบจำนวนที่ต้องการ² และจึงทำการแจกแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้ครั้งนี้ได้มาจากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นแนวคิดด้านตัวแปรตามที่ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และชั้นยศทหาร ของทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น

²ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเคียนส โตร์, 2550), หน้า 183.

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยจำนวน 4 ด้านคือ

1. ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย
2. ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย
3. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง
4. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับของ Likert Scale³ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามให้เลือกตอบโดยข้อความมีคำตอบให้เลือกแบบประเมินค่า 5 ระดับตามแบบของ Likert Scale เป็นมาตรวัดเชิงบวก และเชิงลบ การให้คะแนนมี 5 ระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

จากนั้นรวบรวมคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น พิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนดังนี้⁴

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 141-142.

⁴ธานีทร์ ศิลป์จารุ, คู่มือการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS, (นนทบุรี : โรงพิมพ์นิต้าการพิมพ์, 2546), หน้า 364.

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ปลายเปิดปลายปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริม ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนประจำจังหวัดขอนแก่น

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวิธีการดังต่อไปนี้

3.4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.4.2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ แนวคิดทฤษฎี วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม แล้วร่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

3.4.3 ศึกษาความรู้เบื้องต้นที่เกี่ยวกับความเข้าใจทางวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวน สร้างเครื่องมือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยประยุกต์เนื้อหาสาระที่ได้จากการศึกษาแบบสอบถาม และข้อมูลเบื้องต้นที่รวบรวมไว้

3.4.4 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Close – ended Question) และปลายเปิด (open – ended Question) นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3.4.5 จากนั้นนำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruency: IOC)⁵ ของแบบสอบถาม

⁵ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

สูตร	IOC	=	$\frac{\sum R}{N}$
เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+ 1	แน่ใจว่าสอดคล้อง	
	0	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง	
	-1	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง	

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไปจากข้อคำถามทั้งหมด 24 ข้อ ใช้ได้จำนวน 24 ข้อ ซึ่งค่า IOC อยู่ ในช่วง .67 - 1.00

3.4.6 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแล้วจากนั้นนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปสอบถามกับทหารชั้นประทวนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือ ทหารชั้นประทวนที่ค่ายประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของคอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .948 พบว่ามีความเชื่อมั่นสูง

3.5 การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามปลายเปิดที่ได้สร้างขึ้น เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลจะอยู่ในรูปของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้⁶

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

⁶สรชัย พิศาลบุตร, *เรียนรู้สถิติและการวิจัยด้วยกรณีศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนทับลิชซิ่งจำกัด, 2548), หน้า 43.

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{5-1}{5} = .80$$

แบ่งคะแนนตามระดับ ได้ดังนี้

4.21-5.00	ระดับมากที่สุด
3.41-4.20	ระดับมาก
2.61-3.40	ระดับปานกลาง
1.81-2.60	ระดับน้อย
1.00-1.80	ระดับน้อยที่สุด

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.6.1 ขอนหนังสือรับรองจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึงผู้บังคับบัญชา ค่ายศรีพัชรินทร ค่ายสิทราชเค โขไทย ค่ายมหาศักดิ์พลเสพ และค่ายเปรมติณสูลานนท์ในเขตจังหวัดขอนแก่นเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

3.6.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อและส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 320 ชุด

3.6.3 หลังจากทีนายทหารชั้นประทวนกรอกข้อมูลในแบบสอบถามครบผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

3.6.4 เมื่อได้เก็บแบบสอบถามคืนมาแล้ว จำนวน 320 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์จึงตรวจสอบความสมบูรณ์ และจัดลำดับข้อมูลต่อไป

3.6.5 เมื่อตรวจสอบและจัดลำดับข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ และประมวลผลต่อไปโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มาประมวลผลข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาหรือบรรยาย (Descriptive Spatistics) มีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์มีดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าสถิติความถี่ (Frequency) และค่าสถิติร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติพรรณนาหรือบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การทดสอบค่า (t-test) และ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่จำแนกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไปเพื่อหาการเปรียบเทียบความแตกต่างและค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะจากข้าราชการทหารชั้นประทวนแล้วรวบรวมข้อมูลตามประเด็น นำมาเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบการบรรยายโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอแบบบรรยาย

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.8.1 สถิติเชิงพรรณนาหรือบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.8.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการดังนี้ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน ในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มี อายุ การศึกษา และชั้นยศ ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือแบบสอบถามจำนวน 320 ชุดแล้วนำมาแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์เพื่อคำนวณค่าสถิติต่างๆ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standand Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)

df.	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS.	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS.	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ชั้นยศทหารโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ การบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ การบรรยาย

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ F (F-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ (Scheffé)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ การบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ชั้นยศทหาร นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	308	96.20
หญิง	12	3.80
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุดคือเพศชาย จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 96.20 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ 21 - 30 ปี	122	38.10
อายุ 31 - 40 ปี	99	30.90
อายุ 41 - 50 ปี	50	15.60
อายุ 51 - 60 ปี	49	15.30
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดมีอายุ 21-30 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 50 คนคิดเป็นร้อยละ 15.60 และมีอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	149	46.56
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	97	30.31
ปริญญาตรีขึ้นไป	74	23.13
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 46.56 รองลงมาคือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 30.31 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 23.13

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้นยศ

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ส.ต. – ส.อ.	206	64.38
จ.ส.ต. – จ.ส.อ.	114	35.61
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับยศที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ ส.ต.-ส.อ. จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 64.38 และรองลงมาคือ จ.ส.ต.-จ.ส.อ. จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 35.61

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น 4 ด้าน คือ ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง และด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย ใช้การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

ข้อที่	ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	4.22	0.55	มาก
2.	ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	4.21	0.52	มาก
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	4.26	0.56	มาก
4.	ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	4.02	0.62	มาก
รวม		4.18	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง รองลงมาคือด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย และด้านที่มี

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มทร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบกวน

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การปกครองในระบบประชาธิปไตยเหมาะสมกับประเทศไทย	4.36	0.69	มาก
2.				
3.	การปกครองในระบบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด	4.28	0.83	มาก
4.	การปกครองให้มีบัตรเลือกตั้งเป็นสิ่งที่เหมาะสม	4.37	0.59	มาก
5.	ระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองของประชาชนอย่างแท้จริง	4.18	0.76	มาก
6.	ระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองโดยประชาชนอย่างแท้จริง	4.12	0.86	มาก
	ระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง	4.00	0.79	มาก
	รวม	4.22	.55	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของทหารต่อด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากและพิจารณาเป็นราย พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมากคือ ข้อที่ 3 การปกครองให้มีบัตรเลือกตั้งเป็นสิ่งที่เหมาะสม รองลงมาคือ ข้อที่ 1 การปกครองในระบบประชาธิปไตยเหมาะสมกับประเทศไทย อันดับที 3 คือข้อ 2 การปกครองในระบบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับ วัฒนธรรมทาง การเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน จังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

ข้อที่	ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด	4.25	0.72	มาก
2.	การให้ความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพของเสียงส่วนน้อยเป็นหลักประกันในการแก้ไขปัญหา	4.02	0.89	มาก
3.	การให้ความคุ้มครองในเสียงส่วนน้อยกระทำไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนร่วม	4.02	0.97	มาก
4.	การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากเป็นข้อผูกพันที่จะต้องได้รับการปฏิบัติตามจากทุกฝ่าย	4.23	0.83	มาก
5.	บนพื้นฐานของหลักแห่งเสรีภาพและความเสมอภาคคือการเคารพในกติกาแบบประชาธิปไตย	4.46	0.68	มาก
6.	การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากไม่ใช่หลักปฏิบัติตามกติกาเสมอไป	4.28	0.78	มาก
รวม		4.21	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากและพิจารณาเป็นราย พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมากคือ ข้อที่ 5 บนพื้นฐานแห่งหลักเสรีภาพและความเสมอภาคคือการเคารพในกติกาแบบประชาธิปไตยรองลงมา คือข้อที่ 6 การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากไม่ใช่หลักปฏิบัติตามกติกาเสมอไป และอันดับที่ 3 คือข้อที่ 1 การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

ข้อที่	ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ผลการเลือกตั้งแพ้เพียงคะแนนเดียว เราก็ควรยอมรับ	4.19	0.96	มาก
2.	เมื่อมีคนส่วนน้อยมากก็ท้วงความคิดเห็นของเราก็ควรฟัง	4.21	0.90	มาก
3.	คนที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่แล้วก็ควรดูแลทุกคนอย่างเท่าเทียม	4.33	0.73	มาก
4.	เราจะช่วยแก้ไขปัญหาของทุกฝ่ายโดยไม่แบ่งข้าง	4.28	0.72	มาก
5.	คนทุกคนย่อมมีความคิดของตนเองเพราะมีเสรีภาพ	4.20	0.79	มาก
6.	ชายกับหญิงทุกคนล้วนมีความเท่าเทียมกัน	4.33	0.81	มาก
รวม		4.26	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในระดับมากและพิจารณาเป็นราย พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อที่ 3 คนที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่แล้วดูแลทุกคนอย่างเท่าเทียมและข้อที่ 6 ชายกับหญิงทุกคนล้วนมีความเท่าเทียมกัน รองลงมาคือข้อ 4 เราจะช่วยแก้ไขปัญหาของทุกฝ่ายโดยไม่แบ่งข้างและอันดับที่ 3 คือข้อ 2 เมื่อคนส่วนน้อยมากก็ท้วงความคิดเห็นของเรา

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

ข้อที่	ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การวิพากษ์วิจารณ์ในทางสร้างสรรค์เป็นการเมืองแบบประชาธิปไตย	3.87	0.95	มาก
2.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการวิจารณ์การเมืองถือว่าผิดกฎหมาย	4.07	0.85	มาก
3.	ประชาชนมีสิทธิในการคอยตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการเสมอ	4.13	0.83	มาก
4.	การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลทางการเมืองประชาชนกระทำได้เสมอ	4.10	1.02	มาก
5.	ผู้มีอำนาจการเมืองมีสิทธิในการวิพากษ์วิจารณ์การเมืองได้อย่างเสรี	4.09	0.92	มาก
6.	ข้าราชการมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองได้อย่างเสรี	3.86	0.03	มาก
รวม		4.02	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยในระดับมากและพิจารณาเป็นราย พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมากคือ ข้อที่ 1 การวิพากษ์วิจารณ์ในทางสร้างสรรค์เป็นการเมืองแบบประชาธิปไตย รองลงมา คือ ข้อ 6 ข้าราชการมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองได้อย่างเสรีและอันดับที่ 3 คือข้อ 3 ประชาชนมีสิทธิในการ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่าทหารในจังหวัดขอนแก่นที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ชั้นยศทหารต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน มีผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นายทหารชั้นประทวนที่มีเพศต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	308	4.19	0.42	มาก
หญิง	12	3.68	0.06	มาก
รวม	320	4.18	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นจำแนกตามเพศโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	308	4.19	0.42	17.07	.00*
หญิง	12	3.68	0.06		
รวม	320	4.18	0.42		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	308	4.22	0.56	มาก
หญิง	12	4.10	0.09	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นจำแนกตามเพศโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	308	4.22	0.56	25.36	.00*
หญิง	12	4.10	0.09		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย แตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	308	4.24	0.51	มาก
หญิง	12	3.54	0.26	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	308	4.24	0.51	9.21	.00*
หญิง	12	3.54	0.26		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย แตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	308	4.27	0.56	มาก
หญิง	12	3.90	0.09	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	308	4.27	0.56	8.70	.00*
หญิง	12	3.90	0.09		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง แตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	308	4.05	0.61	มาก
หญิง	12	3.17	0.00	มาก
รวม	320	4.02	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	308	4.05	0.61	3.02	.00*
หญิง	12	3.17	0.00		
รวม	320	4.02	0.62		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 นายทหารชั้นประทวนที่มีอายุต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุ 21 – 30 ปี	122	4.26	0.45	มาก
อายุ 31 – 40 ปี	99	4.05	0.37	มาก
อายุ 41 - 50 ปี	50	4.34	0.44	มาก
อายุ 51 – 60 ปี	49	4.18	0.42	มาก
รวม	320	4.18	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4. 21 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.45	3	1.48	8.86	.00*
ภายในกลุ่ม	52.99	316	.168		
รวม	57.45	319			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีแตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4. 22 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ของทหารที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอายุแตกต่างกัน ด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe)

อายุ	อายุต่ำกว่า 21 ปี X=0	อายุ 21 – 30 ปี X=4.26	อายุ 31 – 40 ปี X=4.05	อายุ 41 – 50 ปี X=4.34	อายุ 51 – 60 ปี X=4.18
อายุ 21 – 30 ปี	-		0.21*	.08	0.21*
อายุ 31 – 40 ปี	-			0.28*	0.00
อายุ 41 – 50 ปี	-	-			0.29*
อายุ 51 – 60 ปี	-	-	-	-	

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุ 21 – 30 ปี อายุ 31 – 40 ปี และอายุ 41 – 50 ปี มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกับอายุต่ำกว่า 21 ปีและอายุ 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4. 23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุ 21 – 30 ปี	122	4.14	0.58	มาก
อายุ 31 – 40 ปี	99	4.19	0.50	มาก
อายุ 41 - 50 ปี	50	4.37	0.53	มาก
อายุ 51 – 60 ปี	49	4.28	0.57	มาก
รวม	320	4.18	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4. 24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.19	3	.73	2.42	.06
ภายในกลุ่ม	95.36	316	.30		
รวม	97.55	319			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4. 25 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุ 21 – 30 ปี	122	4.16	0.59	มาก
อายุ 31 – 40 ปี	99	4.19	0.41	มาก
อายุ 41 - 50 ปี	50	4.54	0.45	มาก
อายุ 51 – 60 ปี	49	4.03	0.43	มาก
รวม	320	4.21	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวม ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4. 26 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	7.39	3	2.46	9.97	.00*
ภายในกลุ่ม	78.14	316	.24		
รวม	97.55	319			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4. 27 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ที่มีความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีอยู่อายุแตกต่างกัน

อายุ	อายุต่ำกว่า 21 ปี X = 0	อายุ 21 – 30 ปี X = 4.16	อายุ 31– 40 ปี X = 4.19	อายุ 41- 50 ปี X = 4.54	อายุ 51– 60 ปี X = 4.03
อายุ 21 – 30 ปี	-	-	-0.03	-0.38*	-0.13
อายุ 31 – 40 ปี	-	-	-	-0.35*	-0.17
อายุ 41 - 50 ปี	-	-	-	-	0.51*
อายุ 51 – 60 ปี	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.27 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุ 21 – 30 ปี อายุ 31 – 40 ปี และอายุ 41 - 50 ปี มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย แตกต่างกับอายุต่ำกว่า 21 ปีและอายุ 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4. 28 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุ 21 – 30 ปี	122	4.62	0.39	มาก
อายุ 31 – 40 ปี	99	4.06	0.43	มาก
อายุ 41 - 50 ปี	50	4.14	0.70	มาก
อายุ 51 – 60 ปี	49	3.88	0.47	มาก
รวม	320	4.26	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	27.26	3	9.08	40.38	.00*
ภายในกลุ่ม	71.10	316	.22		
รวม	98.36	319			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง มีความแตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่มีความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ที่มีอายุแตกต่างกัน

อายุ	อายุต่ำกว่า 21 ปี	อายุ 21 – 30 ปี	อายุ 31– 40 ปี	อายุ 41– 50 ปี	อายุ 51– 60 ปี
อายุ 21 – 30 ปี	-	-	0.56*	0.48*	0.74*
อายุ 31 – 40 ปี	-	-	-	0.07	0.18
อายุ 41 – 50 ปี	-	-	-	-	0.26
อายุ 51 – 60 ปี	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.30 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุ 21 – 30 ปี มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง แตกต่างกับอายุต่ำกว่า 21 ปี อายุ 31 – 40 ปี อายุ 41 – 50 ปีและ อายุ 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกรนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุ 21–30 ปี	122	4.12	0.69	มาก
อายุ 31–40 ปี	99	3.76	0.60	มาก
อายุ 41–50 ปี	50	4.29	0.55	มาก
อายุ 51–60 ปี	49	4.00	0.31	มาก
รวม	320	4.02	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.31 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.32 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	11.65	3	3.88	10.91	.00*
ภายในกลุ่ม	112.48	316	.35		
รวม	98.36	319			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย มีแตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่มีความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับ
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมี
เหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีอายุแตกต่างกัน

อายุ	อายุต่ำกว่า 21 ปี	อายุ 21 – 30 ปี	อายุ 31– 40 ปี	อายุ 41- 50 ปี	อายุ 51– 60 ปี
อายุ 21 – 30 ปี	-	-	0.36*	0.17	0.12
อายุ 31 – 40 ปี	-	-	-	-0.53*	0.24
อายุ 41 - 50 ปี	-	-	-	-	0.29
อายุ 51 – 60 ปี	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.33 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุ 21 – 30 ปี อายุ 31 – 40 ปีและอายุ 41 - 50 ปี มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง แตกต่างกับอายุต่ำกว่า 21 ปี และอายุ 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

สมมติฐานข้อที่ 3 นายทหารชั้นประทวนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็น
ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนก
ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาหรือ เทียบเท่า	149	4.24	0.59	มาก
อนุปริญญาหรือ เทียบเท่า	97	4.18	0.38	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	74	4.13	0.40	มาก
รวม	320	4.18	0.42	มาก

จากตารางที่ 3.34 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากและแยกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.35 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.45	3	.11	.62	.00*
ภายในกลุ่ม	57.00	316	.18		
รวม	57.45	319			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3.35 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	149	4.58	0.64	มาก
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	97	4.58	0.51	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	74	4.16	0.45	มาก
รวม	320	4.22	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.36 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.13	4	.28	.92	.45
ภายในกลุ่ม	96.42	315	.30		
รวม	57.45	319			

จากตารางที่ 4.37 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	149	4.28	0.79	มาก
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	97	4.30	0.43	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	74	4.14	0.48	มาก
รวม	320	4.21	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.38 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย . ขอบคุณ

ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.34	4	.33	1.25	.28
ภายในกลุ่ม	84.20	315	.26		
รวม	85.54	319			

จากตารางที่ 4.39 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	149	4.40	0.59	มาก
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	97	4.26	0.48	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	74	4.13	0.64	มาก
รวม	320	4.26	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.40 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.41 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.67	4	.66	2.19	.06
ภายในกลุ่ม	95.69	315	.30		
รวม	98.36	319			

จากตารางที่ 4.41 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	149	4.38	0.64	มาก
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	97	4.26	0.48	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	74	4.13	0.60	มาก
รวม	320	4.26	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.42 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.43 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.00	4	.25	.64	.63
ภายในกลุ่ม	123.13	315	.39		
รวม	124.14	319			

จากตารางที่ 4.43 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 นายทหารชั้นประทวนที่มีชั้นยศต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นยศ

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ส.ต.- ส.อ.	203	4.24	0.43	มาก
จ.ส.ต.- จ.ส.อ.	117	4.10	0.40	มาก
รวม	320	4.18	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.44 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4. 45 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นยศ

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ส.ต.- ส.อ.	203	4.24	0.43	7.84	.00*
จ.ส.ต- จ.ส.อ	117	4.10	0.40		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.45 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศ แตกต่าง กันโดยรวม มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4. 46 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ส.ต.- ส.อ.	203	4.24	0.43	มาก
จ.ส.ต- จ.ส.อ	117	4.08	0.40	มาก
รวม	320	4.18	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.46 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.47 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ส.ต.- ส.อ.	203	4.24	0.43	4.56	.01*
จ.ส.ต.- จ.ส.อ.	117	4.08	0.40		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.47 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศ แตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

ระดับชั้นยศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ส.ต. - ส.อ.	203	4.24	0.54	มาก
จ.ส.ต.- จ.ส.อ.	117	4.18	0.49	มาก
รวม	320	4.21	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.48 พบว่านายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.49 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ส.ต.- ส.อ.	203	4.24	0.54	1.67	.18
จ.ส.ต.- จ.ส.อ.	117	4.18	0.49		

จากตารางที่ 4.49 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกันไม่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ส.ต.- ส.อ.	203	4.40	0.52	มาก
จ.ส.ต.- จ.ส.อ.	117	4.01	0.53	มาก
รวม	320	4.21	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.50 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.51 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ส.ต.- ส.อ.	203	4.40	0.52	21.44	.00*
จ.ส.ต- จ.ส.อ	117	4.01	0.53		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.51 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศ แตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองแตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.52 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ส.ต.- ส.อ.	203	4.43	0.67	มาก
จ.ส.ต- จ.ส.อ	117	4.02	0.53	มาก
รวม	320	4.02	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.52 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4. 53 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

ชั้นยศทหาร	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ส.ต.- ส.อ.	203	4.43	0.67	2.90	.05*
จ.ส.ต- จ.ส.อ	117	4.02	0.53		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.53 พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย แตกต่างกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริม ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open n-ended Question) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นและใช้การวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างได้แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมในแบบสอบถามจำนวน 243 นาย จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 320 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสรุปดังนี้

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

ตารางที่ 4. 54 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริมความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

ปัญหา	ความถี่	แนวทางส่งเสริม	ความถี่
1. ทหารขาดความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	136	1. สร้างความเชื่อมั่นให้กับทหารโดยให้ทหารมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น	130
2. ทหารขาดความศรัทธาในตัวบุคคลที่เข้าไปเป็นตัวแทนในสภา	107	2. ให้ตัวแทนสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับตนเองสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ	113
รวม	243	รวม	243

จากตารางที่ 4.54 พบว่า นายทหารชั้นประทวนกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอปัญหาด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ ทหารขาดความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย จำนวน 136 นาย รองลงมา คือ ทหารขาดความศรัทธาในตัวบุคคลที่เข้าไปเป็นตัวแทนในสภาจำนวน 107 นาย ส่วนข้าราชการทหารกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอแนวทางส่งเสริมด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ สร้างความเชื่อมั่นให้กับทหาร โดยให้ทหารมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้นจำนวน 130 นาย รองลงมาให้ตัวแทนสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับตนเองสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ตารางที่ 4.55 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริมความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

ปัญหา	ความถี่	แนวทางส่งเสริม	ความถี่
1. คนบางกลุ่มไม่ยอมรับในกติกาที่วางไว้ทำให้เกิดปัญหาการประท้วง	176	1. สร้างการยอมรับในหลักกติกาที่วางไว้	162
2. ทหารไม่เข้าใจในกฎกติกาบางอย่าง	67	2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักกติกาที่ถูกต้อง	81
รวม	243	รวม	243

จากตารางที่ 4.55 พบว่า นายทหารชั้นประทวนกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอปัญหาด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ .คนบางกลุ่มไม่ยอมรับในกติกาที่วางไว้ทำให้เกิดปัญหาการประท้วง จำนวน 176 นาย รองลงมา คือ ทหารไม่เข้าใจในกฎกติกาบางอย่าง จำนวน 67 นาย

ส่วนข้าราชการทหารกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอแนวทางส่งเสริม ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตยได้แก่สร้างการยอมรับในหลักกติกาที่วางไว้ จำนวน 162 นาย รองลงมา ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักกติกาที่ถูกต้อง จำนวน 81 คน

ตารางที่ 4. 56 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริมความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

ปัญหา	ความถี่	แนวทางส่งเสริม	ความถี่
1. ทหารไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง	148	1. ทหารควรมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนให้มากขึ้น	128
2. วินัยของทหารไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง	95	2. ควรส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจทางการเมืองจากสื่อต่างๆ	115
รวม	243	รวม	243

จากตารางที่ 4.56 พบว่า นายทหารชั้นประทวนกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ได้แก่ทหารไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองจำนวน 148 นาย รองลงมา คือ วินัยของทหารไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 95 นาย

ส่วนข้าราชการทหารกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอแนวทางส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ทหารควรมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนให้มากขึ้นได้แก่ จำนวน 128 นาย รองลงมา ควรส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจทางการเมืองจากสื่อต่างๆ จำนวน 115 นาย

ตารางที่ 4. 57 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางส่งเสริมความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย

ปัญหา	ความถี่	แนวทางส่งเสริม	ความถี่
1. ข้าราชการทหารยศต่ำมักถูกปิดกั้นในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองจากผู้บังคับบัญชา	170	1. ควรให้ได้แสดงออกทางด้านความคิดโดยเฉพาะทางการเมืองมากขึ้น	146
2. ทหารส่วนมากเห็นว่าเรื่องของการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย	73	2. กองทัพอควรส่งเสริมการเรียนรู้ให้เข้าใจในเรื่องทางการเมืองให้มากขึ้น	97
รวม	243	รวม	243

จากตารางที่ 57 พบว่า นายทหารชั้นประทวนกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอปัญหา ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยได้แก่ข้าราชการทหารยศต่ำมักถูกปิดกั้นในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองจากผู้บังคับบัญชาจำนวน 170 นาย รองลงมา คือทหารส่วนมากเห็นว่าเรื่องของการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย จำนวน 73 นาย ส่วนข้าราชการทหารกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอแนวทางส่งเสริม ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยได้แก่ควรให้ได้แสดงออกทางด้านความคิดโดยเฉพาะทางการเมืองมากขึ้นจำนวน 146 นาย รองลงมา กองทัพอควรส่งเสริมการเรียนรู้ให้เข้าใจในเรื่องทางการเมืองให้มากขึ้น จำนวน 97 นาย

สรุปข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัย พบว่า ทหารได้แสดงให้เห็นแล้วว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่ก็ได้แสดงปัญหาข้อเสนอแนะของทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น คือ

ปัญหา

1. ทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นทหารขาดความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและทหารขาดความศรัทธาในตัวบุคคลที่เข้าไปเป็นตัวแทนในสภา
2. ทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นคนบางกลุ่มไม่ยอมรับในกติกาที่วางไว้ทำให้เกิดปัญหาการประท้วงและทหารไม่เข้าใจในกฎกติกาบางอย่าง
3. ทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ทหารไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองและวินัยของทหารไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4. ทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ข้าราชการทหารยศต่ำมักถูกปิดกั้นในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองจากผู้บังคับบัญชา และทหารส่วนมากเห็นว่าเรื่องของการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย

แนวทางส่งเสริม

1. ควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับทหารโดยให้ทหารมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น ให้ตัวแทนสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับตนเองสร้างผลงานจนเป็นที่ยอมรับ
2. ควรสร้างการยอมรับในหลักกติกาก้าวไกล ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักกติกากฎที่ต้อง
3. ทหารควรมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาชนให้มากขึ้นควรส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจทางการเมืองจากสื่อต่างๆ
4. ควรให้ได้แสดงออกทางด้านความคิดโดยเฉพาะทางการเมืองมากขึ้นและกองทัพควรส่งเสริมการเรียนรู้ให้เข้าใจในเรื่องทางการเมืองให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน ในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มี อายุ การศึกษา และชั้นยศ ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัย โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่านายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและชั้นยศทหาร ต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิงได้แก่การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ตามข้อค้นพบ (Fact – findings) ได้ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่านายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มากที่สุดคือเพศชาย จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 96.20 มีอายุมากที่สุดระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 122 คน คิด

เป็นร้อยละ 38.10 ระดับการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 และระดับชั้นยศมากที่สุดคือ ส.ต. – ส.อ.จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40

5.1.2 ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ นายทหารชั้นประทวนในจังหวัดขอนแก่น

จากการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของทหารเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่ามากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ทหารมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก สามารถจำแนกในแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของทหารต่อด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากและพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมากคือ ข้อที่ 3 การปกครองให้มีบัตรเลือกตั้งเป็นสิ่งที่เหมาะสม รองลงมาคือข้อที่ 1 การปกครองในระบบประชาธิปไตยเหมาะสมกับประเทศไทยอันดับที่ 3 คือข้อที่ 2 การปกครองในระบบ ประชาธิปไตย เป็นสิ่งที่ดีที่สุด

2. ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากและพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมากคือ ข้อที่ 5 บนพื้นฐานของหลักแห่งเสรีภาพและความเสมอภาคคือการเคารพในกติกาแบบประชาธิปไตย รองลงมา คือข้อที่ 6 การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากไม่ใช่หลักปฏิบัติตามกติกาเสมอไป และอันดับที่ 3 คือ ข้อที่ 1 การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด

3. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ ในระดับมากและพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมาก คือ ข้อที่ 3 คนที่ได้รับ

การยอมรับจากคนส่วนใหญ่แล้วก็ควรดูแลทุกคนอย่างเท่าเทียมและข้อที่ 6 ขายกับหญิงทุกคนล้วนมีความเท่าเทียมกัน รองลงมา คือข้อที่ 4 เราจะช่วยแก้ไขปัญหามาของทุกฝ่ายโดยไม่แบ่งข้างและอันดับที่ 3 คือ 2 เมื่อมีคนส่วนร่วมน้อยมาทักท้วงความคิดเห็นของเราก็ควรฟัง

4. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นด้านกาวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยในระดับมากและพิจารณาเป็นราย พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมาก คือ ข้อที่ 1 การวิพากษ์วิจารณ์ในทางสร้างสรรค์เป็นการเมืองแบบประชาธิปไตย รองลงมา คือข้อ 6 ข้าราชการมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองได้อย่างเสรีและอันดับที่ 3 คือ 3 ประชาชนมีสิทธิในการคอยตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการเสมอ

5.1.3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่านายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่านายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่านายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับชั้นยศต่างกันมีความคิดเห็นวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มทร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่น ไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่านายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีระดับระดับชั้นยศต่างกันมีความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้านพบว่านายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยเรียงจากลำดับความถี่มากที่สุดไปน้อยดังนี้คือ

1. ด้านความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคือ ทหารขาดความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและได้เสนอแนะแนวทางส่งเสริมคือ สร้างความเชื่อมั่นให้กับทหาร โดยให้ทหารมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น

2. ด้านการเคารพในกติกากองการปกครองแบบประชาธิปไตย นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคือ คนบางกลุ่มไม่ยอมรับในกติกากฎที่วางไว้ทำให้เกิดปัญหาการประท้วงและได้เสนอแนะทางส่งเสริมคือ สร้างการยอมรับในหลักกติกากฎที่วางไว้ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักกติกากฎที่ต้อง

3. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ได้ให้ข้อตกลงแนะเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองและวินัยของทหารไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและได้เสนอแนะทางการส่งเสริมคือ การส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ

4. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคือ ข้าราชการทหารยศต่ำมักถูกปิดกั้นในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองจากผู้บังคับบัญชา/ทหารส่วนมากเห็นว่าเรื่องของการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่ายและได้เสนอแนะทางการส่งเสริมคือ ควรให้ได้แสดงออกทางด้านความคิด โดยเฉพาะทางการเมืองมากขึ้น/กองทัพการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เข้าใจในเรื่องทางการเมืองให้มากขึ้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษิตตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

จากการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า นายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น มีความคิดเห็นในเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี โดยระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างในด้านความคิดเห็นและความเข้าใจของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น แต่ปัจจัยที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันคือ เพศ อายุ และระดับชั้นยศทหาร ซึ่งหน่วยงานได้เปิดอบรมเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย หรือมีจิตใจแบบประชาธิปไตย ให้กับกำลังพลได้มีความเชื่อมั่นศรัทธา สนับสนุนหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย และเคารพในกฎหมายเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ร้อยเอก ชูเอก ฉายา กล่าวไว้ว่า หน่วยงานที่สังกัดมีผลต่อทางแตกต่างของทัศนคติทางการเมือง และประสบการณ์ทางการเมือง มีผลต่อความแตกต่างทางด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่กระนั้นก็ดี ยังถือได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในระดับที่น้อยมาก ประการสุดท้าย การที่นายทหารชั้นประทวน โดยส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมทางการเมืองในแบบแผนเดียวกัน คงสืบเนื่องมาจากกระบวนการอบรมกล่อมเกลารวมทั้งหน่วยงานที่สังกัดมีอิทธิพลมากที่สุดก็คือ องค์กรหรือหน่วยงานที่บุคคลเหล่านี้สังกัดอยู่ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากองค์กรทหารเป็นองค์กรที่มีความแข็งแกร่งและเป็นเอกภาพ เพราะลักษณะเด่นทางทหาร ได้แก่ การศึกษาที่เน้นความเป็นวิชาชีพ ความรักความสามัคคีในหมู่คณะ ความมีระเบียบวินัย และสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน และสอดคล้องกับ กรมล สมวิเชียร ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมทางการเมืองมีความหมายแตกต่างจากวัฒนธรรม ที่วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของระบบวัฒนธรรมทั้งหมดในที่สุด และการศึกษาระบบการเมืองน่าจะหันมาให้ความสนใจตัวบุคคลแต่ละคนมากขึ้น หากเราสามารถเข้าใจความรู้ ความรู้สึก และความเห็น ที่มนุษย์ในระบบ การเมืองใดมีต่อระบบการเมืองนั้นแล้ว เราก็จะสามารถเข้าถึงการเมืองในประเทศนั้น ได้ใกล้เคียงความจริงที่สุด และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านได้ผลดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัด

ขอนแก่นได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ทำให้ทราบถึงทหามีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและมีความเชื่อมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑล มือนันต์ ที่กล่าวไว้ว่าการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือมีจิตใจแบบประชาธิปไตยนั้น ได้แก่การที่มีความเชื่อมั่นศรัทธา และสนับสนุนหลักการปกครอง แบบประชาธิปไตย เคารพในศักดิ์ศรี ความเสมอภาค และเสรีภาพของบุคคลเคารพในกฎหมายเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองไว้วางใจในเพื่อนมนุษย์ รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ และไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ สอดคล้องกับ จักร์ พันธุ์เพชร กล่าวไว้ว่า ขนบธรรมเนียมประเพณี ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง ซึ่งจะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมือง (Political Socialization) ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมต่อระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม กระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมืองจะมีความสัมพันธ์กันใน 3 รูปแบบ คือ การรักษาไว้ (Maintenance) เพื่อเป็นการส่งต่อวัฒนธรรมทางการเมืองไม่ให้สูญหายไปกับกาลเวลา รูปแบบที่สองคือ การปฏิรูป (Reform) ซึ่งมีลักษณะของการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบเก่ากับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ และประการสุดท้าย การสร้าง (Creation) วัฒนธรรมทางการเมืองขึ้นใหม่การทำทั้งสามประการของกระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมืองจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการมีอยู่ การสูญหาย การเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมทางการเมืองในแต่ละสังคม

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือด้านการเคารพในกติกาของปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นได้นำกฎกติกาแบบประชาธิปไตยมาใช้ในการตัดสินใจในหน่วยงานและสร้างความเข้าใจของหลักแห่งเสรีภาพและความเสมอภาคคือการเคารพในกติกาแบบประชาธิปไตยจึงทำให้หน่วยมีระเบียบวินัยมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยอนันต์ สมุทวณิช กล่าวไว้ว่า เราจะใช้ความหมายการเมืองดังกล่าวนี้ได้ก็ต่อเมื่อ ในสังคมนั้น ๆ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับผลกระทบจากทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความเห็นพ้องต้องกันและยอมรับในกติกาที่กำหนดการใช้อำนาจเพื่อแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเท่านั้น ส่วนในสังคมที่ยังไม่มีความเห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับกติกาที่กำหนดสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ชัยอนันต์ สมุทวณิช อธิบายว่า การเมืองยังคงเป็นเรื่องของการแข่งขันกันเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งปันคุณค่าที่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายตนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือ The competition for the authority to determine the authoritative allocation of values to society โดยนัย

เช่นนี้ การเมืองจึงมีสองระดับ ระดับแรก การเมืองอยู่ภายใต้การแข่งขัน ชัดแย้งของฝ่ายต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองที่ทุก ๆ ฝ่ายยอมรับได้ ในขณะที่การเมืองในความหมายอย่างแรกคั้งทศของนักคิดกลุ่มพหุนิยมที่ได้กล่าวไปแล้ว จะยอมรับในจุดเน้นว่ารัฐ เป็นการรวมกันหรือประกอบกันของกลุ่มหลากหลายในสังคม และรัฐมิได้เป็นเครื่องมือทางการบริหาร โดยที่มิได้เป็นตัวกระทำทางการเมือง (Actors) ที่จะชี้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่รัฐเป็นเพียงรัฐบาล (State as Government) ที่ทำหน้าที่เพียงเอื้ออำนวยความสะดวกในการแข่งขันกันของกลุ่มหลากหลายเท่านั้น Thomas Hobbes นักปรัชญาการเมืองโบราณ ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1588-1679 ได้เคยกล่าวไว้ในผลงานปรัชญาการเมืองเรื่องชื่อเรื่อง Leviathan ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1651 ว่า เมื่อมนุษย์จำต้องอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมภายใต้กติกาแล้ว ก็จำเป็นต้องอยู่ในตัวเองที่จะต้องกำหนดตัวผู้ขึ้นมาทำหน้าที่ควบคุมดูแลให้สังคมหรือการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ดำเนินไปด้วยดี

3. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ทหารมีความคิดเห็นว่าเราจะช่วยแก้ไขปัญหาของทุกฝ่ายโดยไม่แบ่งข้างซึ่งตรงตามนโยบายของกองทัพเมื่อให้กำลังพลมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ ฌรงค์สินสวัสดิ์ ที่กล่าวไว้ว่า การเมืองเป็นการต่อสู้ช่วงชิง การรักษาไว้และการใช้อำนาจทางการเมือง โดยที่อำนาจทางการเมืองหมายถึง อำนาจในการที่จะวางนโยบายในการบริหารประเทศหรือสังคม อำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลเพื่อช่วยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ อำนาจที่จะใช้ข้าราชการงบประมาณหรือเครื่องมืออื่น ๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ แนวการมองการเมืองเป็นเรื่องของอำนาจ (Power Approach) ดังที่ได้ยกตัวอย่างไปนี้ เป็นแนวทางการศึกษาหนึ่งที่ได้รับการนิยมนิยมชมชอบในหมู่นักรัฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ทั่วไป ที่เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องหรือมีบริบทเกี่ยวกับการใช้อำนาจเพื่อการปกครองประชาชน ก็มักให้คำนิยามของการเมืองว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ในเชิงการใช้อำนาจของรัฐาธิปไตย ต่อผู้อยู่ใต้อำนาจซึ่งก็คือประชาชนนั่นเอง โดยคำนิยามเช่นนี้ สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ออกมาจากสถาบันทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ทำหน้าที่ในการตรากฎหมายต่าง ๆ เพื่อบังคับใช้ มาจากรัฐบาลในรูปของนโยบายสาธารณะ (Public Policies) โครงการพัฒนา (Development Program) และงานต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นหรือดำเนินไปโดยภาคราชการ รวมไปถึงการตัดสินใจหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลต่อบุคคล และบุคคลกับรัฐ จึงล้วนแต่เป็นเรื่องที่การเมืองส่งผลกระทบต่อนักศึกษาและบุคคลทั่วไป โดยบริบทดังกล่าวการศึกษาเรื่องการเมืองและการปกครองของประเทศ จึงเป็นสิ่งที่ถูกบรรจุอยู่ในแทบทุกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาให้นักศึกษาได้ร่ำเรียน ทำความรู้จักความเข้าใจในฐานะที่อย่างน้อยก็เป็นสมาชิกคน

หนึ่งในสังคม และเป็นความรู้หนึ่งที่ประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยสมควรส่งเสริมให้แก่พลเมืองของรัฐ เพื่อประโยชน์เป็นพื้นฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับ ทินพันธุ์ นาคาตะ ที่กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง โดยติดตามข่าวสารกิจกรรมทางการเมือง การแสดงความคิดเห็นต่างๆ และเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจหรือกำหนดนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งถือได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง

4. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 คือ ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการวิพากษ์วิจารณ์ในทางสร้างสรรค์เป็นการเมืองแบบประชาธิปไตยและการใช้อำนาจหน้าที่ในการวิจารณ์การเมืองถือว่าผิดกฎหมายซึ่งเป็นเครื่องวัดค่าความคิดเห็นของทหารในจังหวัดขอนแก่น จวบจนจะทำให้ทราบปัญหาข้อเสนอนะของทหารเพิ่มขึ้นนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ ที่กล่าวไว้ว่า จะต้องรู้จักการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผล และในทางสร้างสรรค์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของทางราชการ กล่าวคือประชาชนจะต้องคอยตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการและผู้มีอำนาจการเมืองอยู่เสมอ โดยการตรวจสอบ คัดค้าน และเหนี่ยวรั้ง และ จะต้องเป็นผู้ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ กล่าวคือในสังคมใดหากคนส่วนใหญ่มีจิตใจดังกล่าว ก็เป็นการยากที่จะทำให้ระบอบประชาธิปไตย ประสบความสำเร็จลงได้ ผู้ที่มอบความรับผิดชอบในทุกสิ่งทุกอย่างไว้กับผู้นำชอบการใช้อำนาจเด็ดขาด การอ่อนน้อมยอมจำนนต่อผู้มีอำนาจโดยปราศจากการโต้แย้งหรือวิพากษ์วิจารณ์ ฯลฯ การนิยมระบบเจ้าขุนมูลนาย การไม่ยอมรับความเสมอภาคของบุคคล การไม่ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ในการใช้สิทธิเสรีภาพของเขา และการยึดมั่นในค่านิยมแบบเดิมรวมทั้งการมีความคิดอ่านที่ตรงข้ามกับการมีจิตใจแบบประชาธิปไตย

5.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จากสมมติฐานการวิจัยที่ 1 พบว่านายทหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ทหารชั้นประทวนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทหารชั้นประทวน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย มากกว่า เพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารียา ลัทธิโรสุกุล

ศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า นักการเมืองท้องถิ่นในระดับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าข้าราชการ แต่มีระดับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นรวมทั้งข้าราชการอยู่ในระดับปานกลางนอกจากนี้ยังพบอีกว่า ข้อมูลที่ได้จากส่วน ที่หนึ่ง จากนักการเมืองท้องถิ่น และข้าราชการ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดตามข่าวสาร ฯลฯ มีความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับระดับ วัฒนธรรมการเมืองระบอบประชาธิปไตย ในด้านการมองโลกในแง่ดี และมีความไว้วางใจผู้อื่น

2. จากสมมติฐานการวิจัยที่ 2 พบว่านายทหารที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นายทหารที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยศึกษาของ ปิยะรัตน์ ตันตรานนท์ ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขวงเมืองราย เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะบ้านพักอาศัยระยะเวลาพักอาศัยและภูมิลำเนาเดิม มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขวงเมืองราย เทศบาลนครเชียงใหม่ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่คือการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เหตุผลคืออยากได้คนดีเข้าบริหารงานถือว่าเป็นหน้าที่และความต้องการหวังพึ่งผู้ที่คุณเลือกช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อน

3. จากสมมติฐานการวิจัยที่ 3 พบว่านายทหารที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นายทหารที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยศึกษาของ สมัคร ชินบุตร ได้ทำการวิจัย การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา: เฉพาะกรณีสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการที่มี เพศ อายุ การศึกษา อายุราชการสถานศึกษาต่างกันมีการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาแตกต่างกันทางสถิติที่ .05

4. จากสมมติฐานการวิจัยที่ 4 พบว่านายทหารที่มี ชั้นยศทหารต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นายทหารที่มี ชั้นยศทหารต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่าง

กัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยศึกษาของ ปิยะรัตน์ ตันตราพันธ์ เรืออากาศตรี นภาพล อัครนิพัทธ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย ผลการศึกษาวិจัยพบว่า นักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทยอยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยด้าน อายุ ชั้นปีศึกษา ภูมิสำเนา และความรู้เกี่ยวกับเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่แตกต่างกันของนักเรียนนายเรืออากาศมีผลต่อประชาธิปไตยในประเทศแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้าน อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการสนใจข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับทัศนคติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่นเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบ (Fact Findings) จากผลการวิจัย ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพในกติกาของปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย เมื่อมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สำหรับการวางแผน โดยควรปรับปรุงกลยุทธ์ในด้านต่างๆ เพื่อให้ทหารได้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด จึงได้ทำการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งออกเป็น 2 ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 23 ควรมีการพัฒนาความรู้และเปิดโอกาสให้ข้าราชการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองรวมถึงสามารถวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

2. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของทหารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 23 ควรพัฒนาข้าราชการชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ในการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย ทำให้สังคมไทยเกิดความเป็นธรรมและมีเสรีภาพในสังคม

3. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของข้าราชการทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 23 ควรมีการพัฒนาข้าราชการทุกระดับชั้น โดยการอบรมนโยบายในการรักษากฎกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตยและให้แสดงความเป็นกลางทางการเมือง ทำให้มีกฎระเบียบของการปกครองแบบประชาธิปไตยทหารสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่แก่ประชาชนให้รู้จักกติกามากขึ้น ทำให้การปกครองเป็นไปอย่างสงบสุขในสังคม

4. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของข้าราชการทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ดังนั้น ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 23 ควรพัฒนาในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการทหารอยู่เสมอไม่ว่าในกระบวนการขั้นตอนการลงคะแนนเลือกตั้ง โดยให้ทหารเป็นคณะกรรมการในการเลือกตั้งทุกครั้งซึ่งในการเลือกตั้งท้องถิ่นแต่ละครั้ง คณะกรรมการเลือกตั้งจะต้องให้ข้าราชการทหารเข้ามีส่วนร่วมทุกครั้ง และควรมีการประชาสัมพันธ์จากสิ่งต่างๆอย่างต่อเนื่องในการณรงค์ให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

5. ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของข้าราชการทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยรวม มีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 23 ควรพัฒนาข้าราชการทหารโดยให้ข้าราชการทหารอบรมเสริมความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคิดทางด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ของราชการอยู่เสมอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไปนี้ดังนี้

1. ควรวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นเพื่อจะได้รับทราบถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหารต่อการเลือกตั้ง
2. ควรวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจของทหารที่มีต่อการทำหน้าที่ของทหารในทางการเมืองระดับประเทศศึกษาเฉพาะกรณีนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่นเพื่อจะได้รับทราบความเข้าใจของทหารที่มีต่อการทำหน้าที่ของทหารในทางการเมืองระดับประเทศ
3. ควรวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจหลักการกระจายอำนาจตามระบอบประชาธิปไตยของทหารศึกษาเฉพาะกรณีนายทหารชั้นประทวนจังหวัดขอนแก่น เพื่อจะได้รับทราบถึงความรู้ความเข้าใจหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตยของทหารได้

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- กมล สมวิเชียร. "วัฒนธรรมทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมือง". กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- โกวิท วงศ์สุววัฒน์. รัฐศาสตร์กับการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ตะเกียง, 2534.
- จักษ์ พันธุ์เพชร. "รัฐศาสตร์". กรุงเทพมหานคร : เลิศไทย , 2550.
- จันทมา เกษแก้ว. การเมืองการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2540.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ปัญหาการพัฒนาการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2550.
- ทินพันธุ์ นาคาคะ. ประชาธิปไตย: ความหมาย บังคับเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ. กรุงเทพมหานคร : วารสารธรรมศาสตร์, 2517.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. คู่มือการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS. นนทบุรี : โรงพิมพ์นิคคำการพิมพ์, 2546.
- ธีระศักดิ์ อุ่ณอารมณ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. วัฒนธรรมทางการเมืองไทย. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2524.
- ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และชาญวิทย์ เกษตรศิริ. ประชาธิปไตยของชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2518.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 . กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546.
- ลิขิต ธีรเวคิน. วัฒนธรรมทางการเมืองและการกล่อมเกลาริเริ่มรู้ทางการเมือง. ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. การเมืองแนวความคิดและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : โครงการเอกสาร
และตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2538.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

จักรกริช ใจดี. ร้อยตำรวจเอก. “ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนนายร้อยตำรวจ”.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539.

ชูเอก ฉายา. ร้อยเอก. “วัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวน : จังหวัดเชียงใหม่”.

การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.

ปริญญา จรุงโรจน์. “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พระมหาสมชัย ธีรบุญโธ “ความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะ
นักเรียนโรงเรียนธรรมราชาศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่”. สารนิพนธ์ศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2550.

มณฑล มีอนันต์. วัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลชั้นนำท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ยะรัตน์ ดันทรานนท์. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขวงเมืองราย เขตเทศบาล
นครเชียงใหม่”. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

วันชาติ เนตรานนท์. พลอากาศตรี. การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนทหารไทยในยุคปัจจุบัน:
ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนนายเรืออากาศ”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2547.

สมัคร ชินบุตร. การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในเขต
อำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.

อริคม สุวรรณประสิทธิ์. พันโท. “วัฒนธรรมทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยทหารบกไทย”.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

อารียา ลัทธิจิโรสกุล. “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น”.

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2541.

2. ภาษาอังกฤษ

1) General Book

Gabriel A. Almond and Sidney Verba. **The Civic Culture**. New Jersey : Princeton University Press, 1963.

Powell G. Bingham. Jr. **Comparative Politics: A Developmental Approach**. Boston : Little Brown EtCo, 1966.

Coieman. **Education and Political Development**. Princeton : Princeton University Press, 1965.

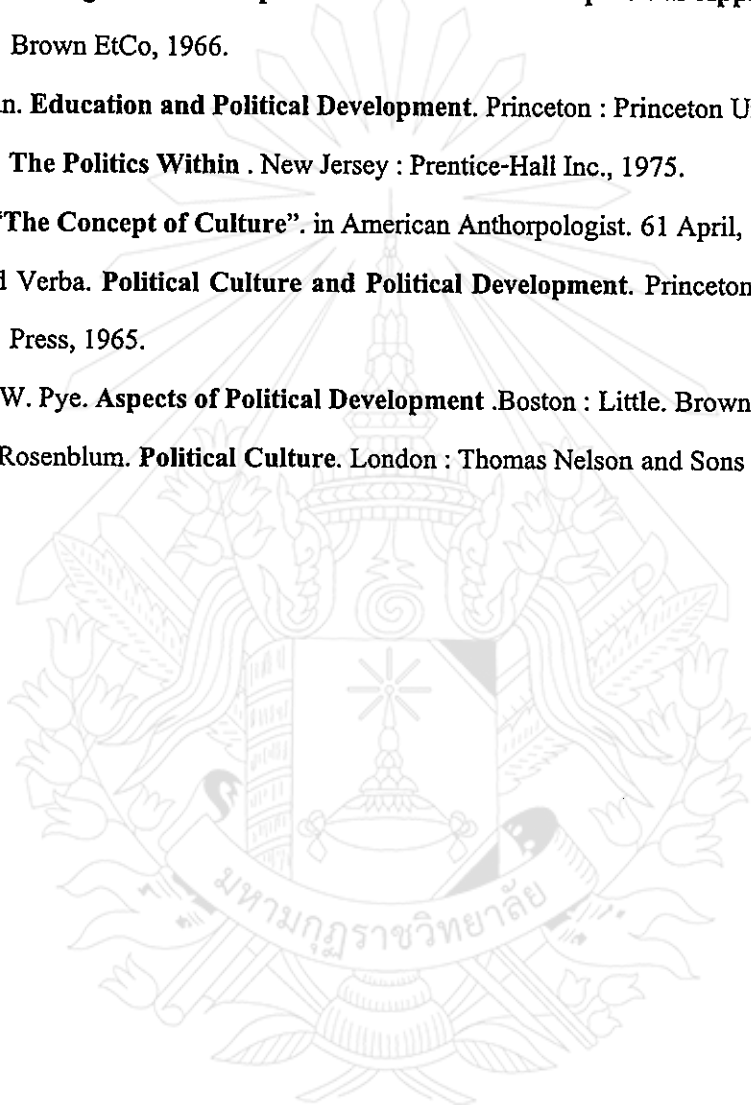
Joral B. **The Politics Within** . New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1975.

Tylor. "The Concept of Culture". in *American Anthorpologist*. 61 April, 1959.

Pye and Verba. **Political Culture and Political Development**. Princeton : Princeton University Press, 1965.

Lucian W. Pye. **Aspects of Political Development** .Boston : Little. Brown and Company, 1966.

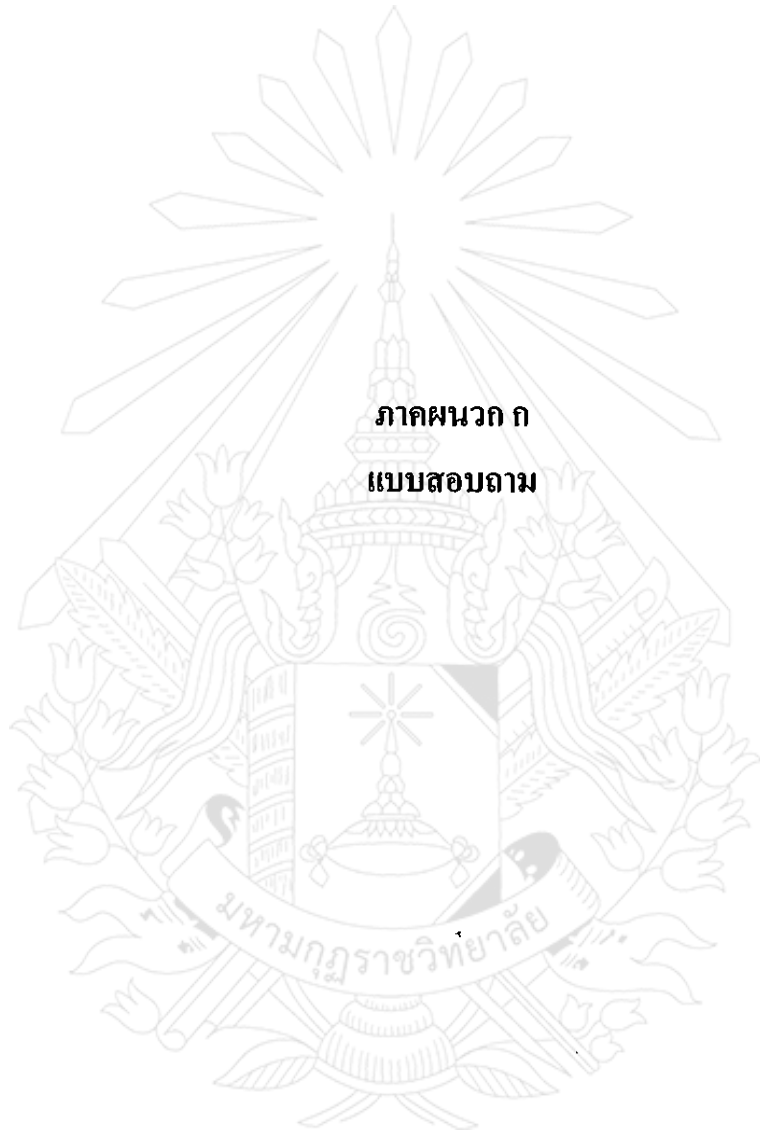
Walter Rosenblum. **Political Culture**. London : Thomas Nelson and Sons Led., 1975.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น
- 2) เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ การศึกษาและชั้นยศต่างกัน
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

2. แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศทหาร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย จำนวน 4 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมตามความเข้าใจวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนค่ายศรีพัชรินทร มีลักษณะปลายเปิด

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อความความเป็นจริงข้อมูลที่ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพียงอย่างเดียว ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

ขอขอบคุณให้ความร่วมมือด้วยดี

จำสิบเอก สุทิน พินทา

นักศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

.....
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามคำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () หรือเติมข้อความที่สอดคล้องกับความ
เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ผู้วิจัย	สำหรับ
1. เพศ	
() 1. ชาย () 2. หญิง	()
2. อายุ	
() 1. 21-30 ปี () 2. 31-40 ปี	()
() 3. 41-50 ปี () 4. 51-60 ปี	
3. ระดับการศึกษา	
() 1. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	()
() 2. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	
() 3. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	
() 4. ปริญญาตรี	
() 5. สูงกว่าปริญญาตรี	
4. ชั้นยศทหาร	
() 1. ส.ต.-ส.อ.	()
() 2. จ.ส.ต.-จ.ส.อ.	
() 3. อื่นๆระบุ.....	

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
ของนายทหารชั้นประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น

ความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขต จังหวัดขอนแก่น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด ที่สุด (5) (1)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย
1.ด้านความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย					
1.1 การปกครองในระบบประชาธิปไตยเหมาะสม กับประเทศไทย					
1.2 การปกครองในระบบประชาธิปไตย เป็นสิ่งที่ ดีที่สุด					
1.3 การปกครองให้มีบัตรเลือกตั้งเป็นสิ่ง ที่เหมาะสม					
1.4 ระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองของ ประชาชนอย่างแท้จริง					
1.5 ระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครอง โดย ประชาชนอย่างแท้จริง					
1.6 ระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองเพื่อ ประชาชนอย่างแท้จริง					
2. ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย					
2.1 การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ที่สุด					
2.2 การให้ความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพของเสียง ส่วนน้อยเป็นหลักประกันในการแก้ปัญหา					
2.3 การให้ความคุ้มครองในเสียงส่วนน้อยกระทำ ไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนร่วม					
2.4 การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากเป็นข้อผูกพันที่ จะต้องได้รับการปฏิบัติตามจากทุกฝ่าย					

สิ่งพิมพ์นี้เป็นทรัพย์สินของกองสมุด มทบ.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่น ไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวนในเขต จังหวัดขอนแก่น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด ที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย (1)
2.5 บนพื้นฐานของหลักเสรีภาพและความเสมอภาคคือการเคารพในกติกาแบบประชาธิปไตย					
2.6 การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากไม่ใช่หลักปฏิบัติตามกติกาเสมอไป					
3.ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง					
3.1 ผลการเลือกตั้ง แพ้เพียงคะแนนเดียวเราต้องยอมรับ					
3.2 เมื่อมีคนส่วนร่วมน้อยมาทักท้วงความคิดเห็นเราก็ควรฟัง					
3.3 คนที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่แล้ว ก็ควรดูแลทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน					
3.4 เราจะช่วยแก้ไขปัญหาของทุกฝ่ายโดยไม่แบ่งข้าง					
3.5 คนทุกคนย่อมมีความคิดของตนเองเพราะมีเสรีภาพ					
3.6 ชายกับหญิงทุกคนมีความเท่าเทียมกัน					
4. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย					
4.1 การวิพากษ์วิจารณ์ในทางสร้างสรรค์เป็นการเมืองแบบประชาธิปไตย					
4.2 การใช้อำนาจหน้าที่ในการวิจารณ์การเมืองถือว่าผิดกฎหมาย					
4.3 ประชาชนมีสิทธิในการคอยตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการเสมอ					

ทั้งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุน

4.5 ผู้มีอำนาจทางการเมืองมีสิทธิในการ วิพากษ์วิจารณ์การเมืองได้อย่างเสรี	
4.6 ข้าราชการมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง ได้อย่างเสรี	

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมตามความคิดเห็นวัฒนธรรม
ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารชั้นประทวน ค่ายศรีพัชรินทร ค่ายสิหราชเดโชไชย
ค่ายมหาศกดิพลเสพ และค่ายเปรมติณสูลานนท์

1. ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

ปัญหา

.....

.....

แนวทางการส่งเสริม

.....

.....

2. ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย

ปัญหา

.....

.....

แนวทางการส่งเสริม

.....

.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

ปัญหา

.....

.....

แนวทางการส่งเสริม

.....

.....

4.ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย
ปัญหา

.....

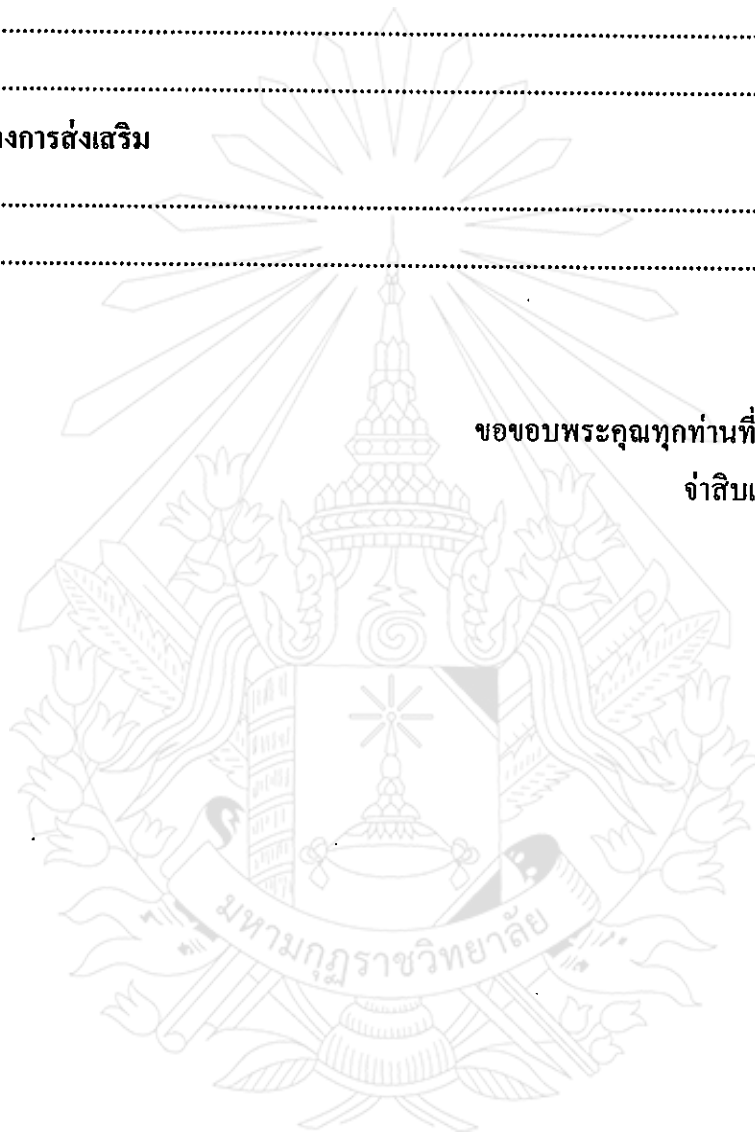
.....

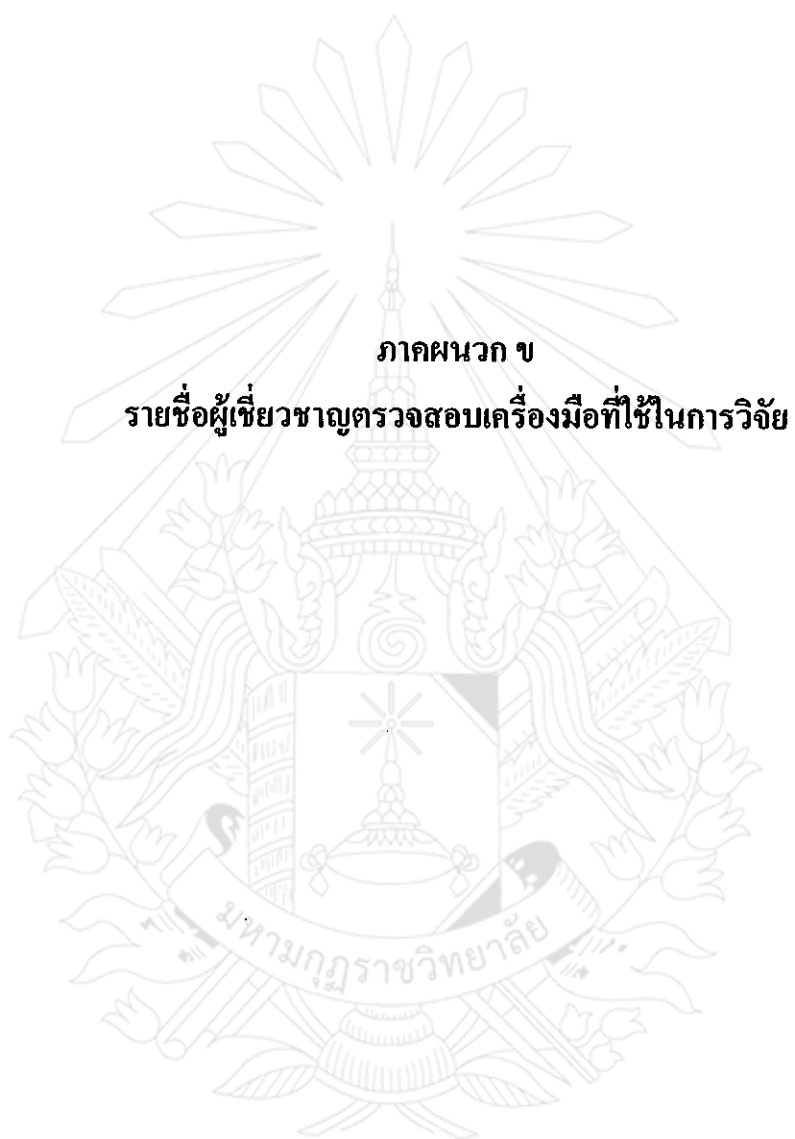
แนวทางการส่งเสริม

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม
จำสิบเอก สุทิน พินทา

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. พระมหาภัทรชัย ถาวรพุนุช, ดร.

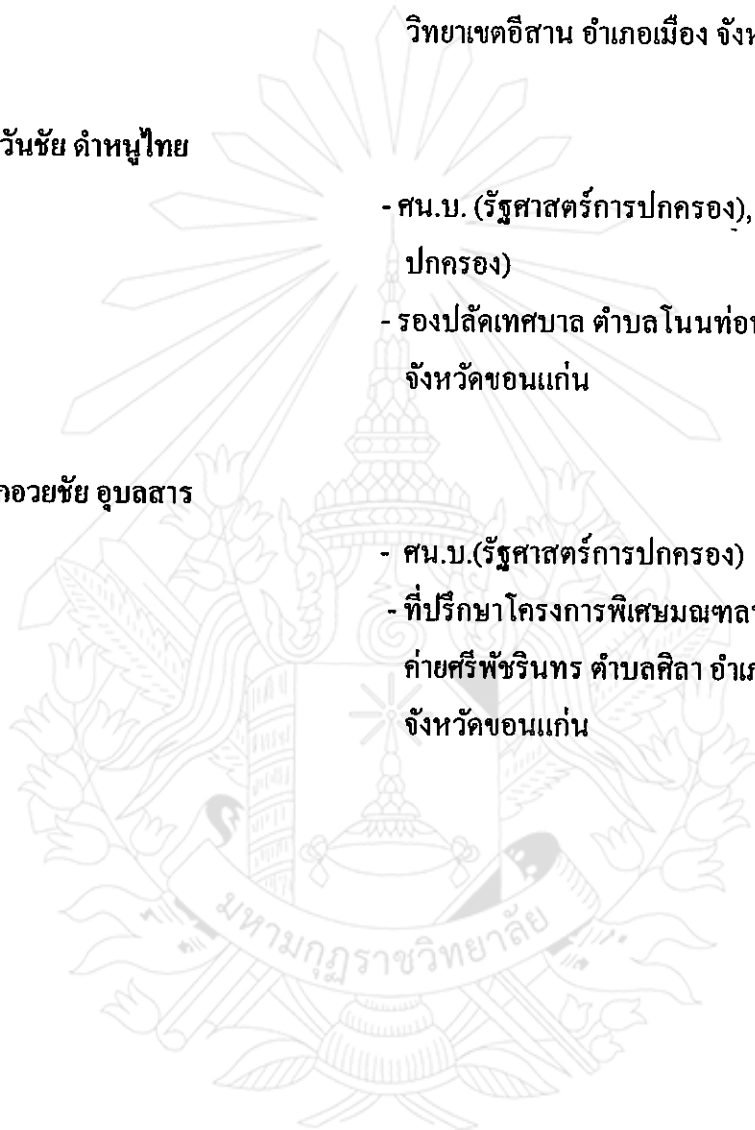
- Ph.D. (ปรัชญา) มหาวิทยาลัยครุเกษตร อินเดีย
- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

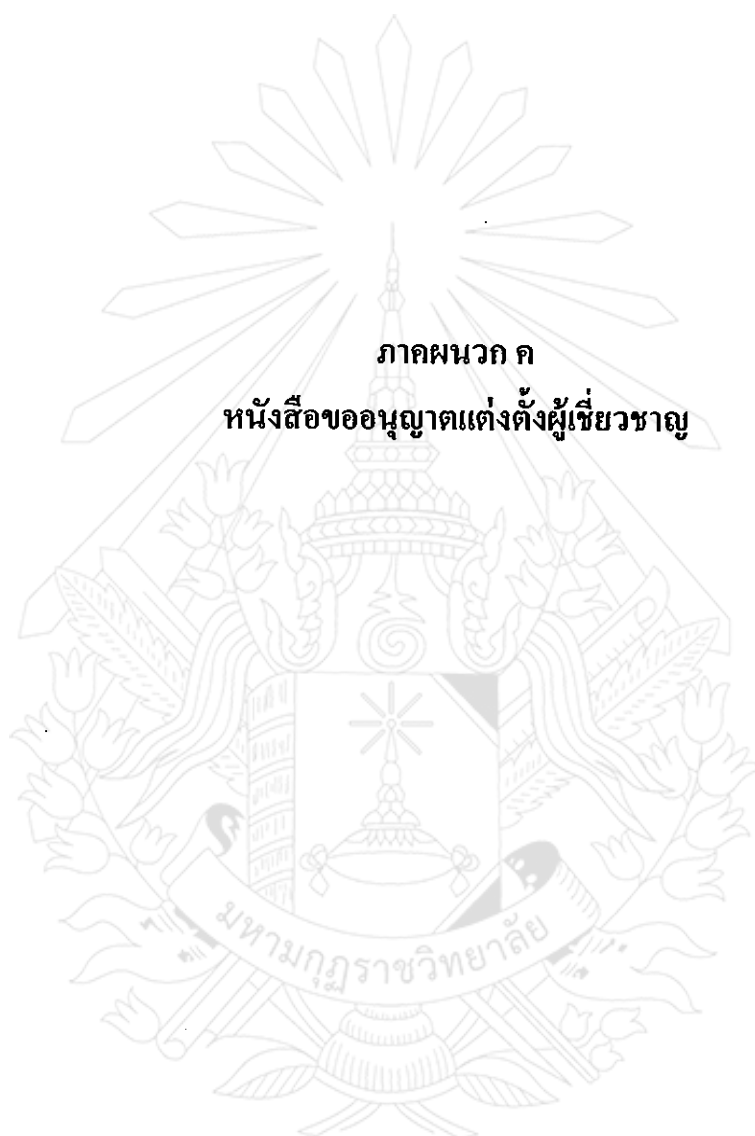
2. จำเริญชัย คำหนูไทย

- ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง), ศน.ม. (รัฐศาสตร์การ
ปกครอง)
- รองปลัดเทศบาล ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น

3. พันเอกอวยชัย อุบลสาร

- ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
- ที่ปรึกษาโครงการพิเศษมณฑลทหารบกที่ 23
ค่ายศรีพัชรินทร ตำบลศิลา อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก ค
หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน งานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. 043-241488
 ที่ ศร 6012/068 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2555
 เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
 เรียน พระมหาภักทรชัย ถาวรพุนโร (ดร.)

ด้วย จ.ส.อ.สุทิน พินทา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร สาสนศาสตร-
 มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203049 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
 “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น” ใน
 การนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือ
 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
 ความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
 ตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจัก
 ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่น ไม่สมควร

ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ที่ ศธ 6012/ว227

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์กนิ่ง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

24 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
เจริญพร นายวันชัย คำหนูไทย

ด้วย จ.ส.อ.สุทิน พินทา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203049 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
“วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น” ใน
การนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
ตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจัก
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว227

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์กนิ่ง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

24 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
เจริญพร พันเอกอวยชัย อุบลสาร

ด้วย จ.ส.อ.สุทิน พินทา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203049 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
“วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น” ใน
การนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
ตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจัก
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

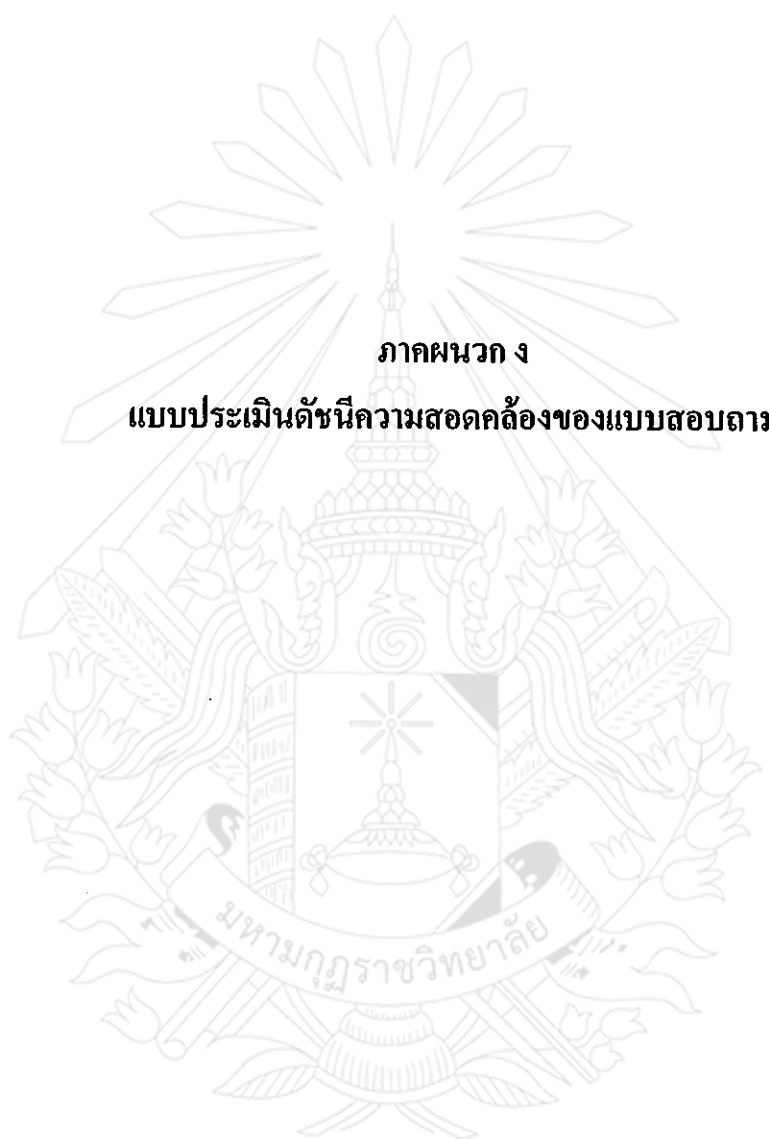
เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ง

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็น
เรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตจังหวัดขอนแก่น

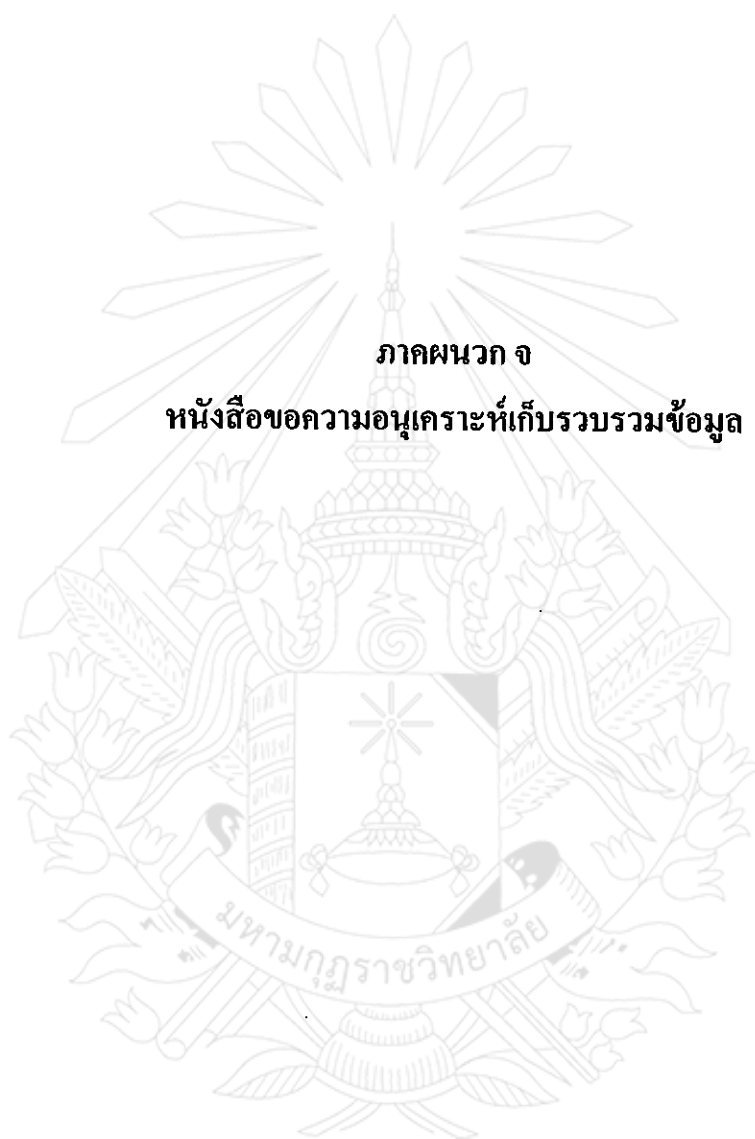
ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	ค่า IOC $\frac{\Sigma R}{N}$	แปลผล
	1	2	3			
1. ด้านการเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย						
1	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
2	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
3	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
4	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
5	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
6	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
7	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
8	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
9	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
10	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
2. ด้านการเคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย						
11	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
12	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
13	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
14	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
15	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
16	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
17	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
18	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
19	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
20	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	ค่า IOC $\frac{\Sigma R}{N}$	แปลผล
	คนที่					
	1	2	3			
3.ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง						
21	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
22	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
23	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
24	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
25	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
26	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
27	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
28	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
29	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
30	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
4. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุมีผลในการปกครองแบบประชาธิปไตย						
31	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
32	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
33	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
34	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
35	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
36	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
37	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
38	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
39	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้
40	1+	1+	1+	3	1.00	นำไปใช้ได้

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6012/ว320

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์กนิ้ง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

2 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตแจกและเก็บแบบสอบถาม
เจริญพร ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 23 ค่ายศรีพัชรินทร์ จังหวัดขอนแก่น

ด้วย จ.ส.อ.สุทิน พินทา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203049 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
“วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น” ใน
โดยมี คร.ปัญญา กล้ายเดช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษา ดังกล่าวแจกและเก็บแบบสอบถามจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำ
ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

ที่ ศธ 6012/ว320

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

2 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตแจกและเก็บแบบสอบถาม
เจริญพร ผู้บัญชาการมณฑลทหารปืนใหญ่ที่ 8 ค่ายสี่ทหารเสือไชย จังหวัดขอนแก่น

ด้วย จ.ส.อ.สุทิน พินทา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203049 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
“วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น” ใน
 โดยมี ดร.เบญญา กล้ายเดช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษา ดังกล่าวแจกและเก็บแบบสอบถามจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำ
ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว320

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คินทร์ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

2 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตแจกและเก็บแบบสอบถาม

เจริญพร ผู้บัญชาการมณฑลทหารม้าที่ 14 ค่ายเปรมติณสูลานนท์ จังหวัดขอนแก่น

ด้วย จ.ส.อ.สุทิน พิณฑา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสตราจารย์
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203049 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
“วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น” ใน
โดยมี ดร.ปัญญา กล้ายเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษา ดังกล่าวแจกและเก็บแบบสอบถามจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำ
ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว320

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คินทร์ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

2 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตแจกและเก็บแบบสอบถาม
เจริญพร ผู้บัญชาการกองพันกรมทหารราบที่ 8 พัน 2 ค่ายมหาศักดิ์พิลเสพ

ด้วย จ.ส.อ.สุทิน พินทา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203049 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
“วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายทหารประทวนในเขตจังหวัดขอนแก่น” ใน
โดยมี ดร.ปัญญา กล้ายเดช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษา ดังกล่าวแจกและเก็บแบบสอบถามจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำ
ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ฉ
คำศัพท์ประสิทธิ์แอลฟา

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Item-Total Statistics

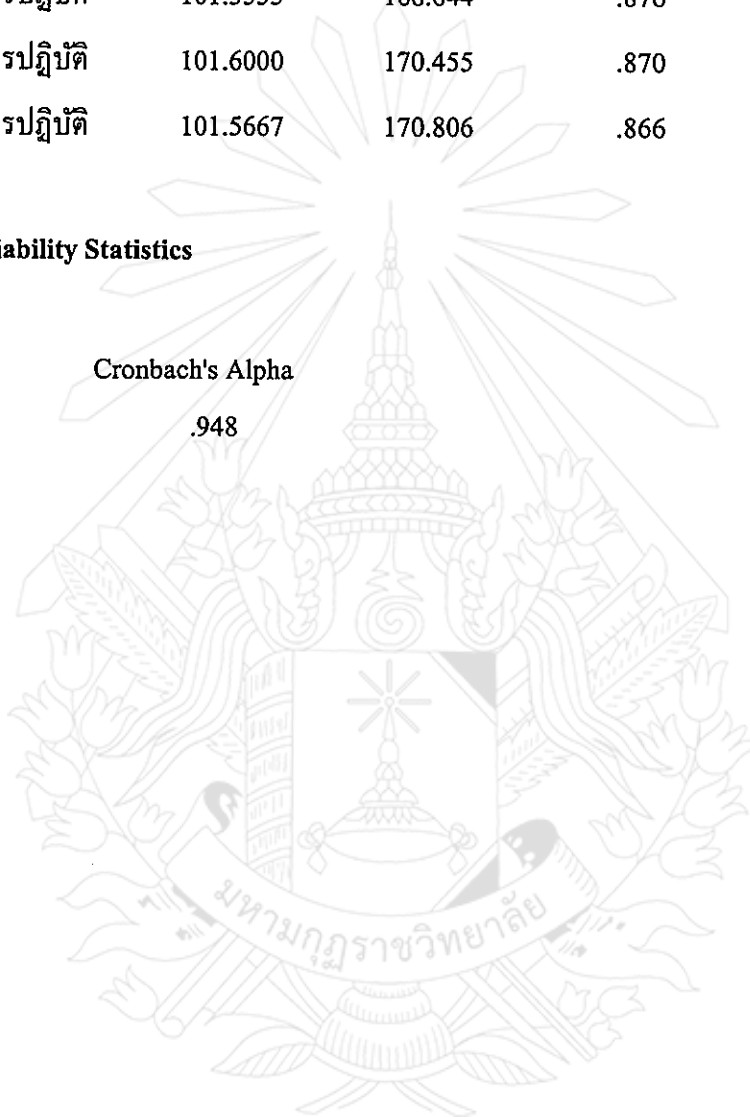
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
เพศ	104.2333	188.530	.109	.950
อายุ	101.8000	193.476	-.168	.957
ระดับการศึกษา	102.4333	183.289	.292	.949
ยศ	103.5000	190.948	-.144	.951
ระดับการปฏิบัติ	101.1667	176.006	.751	.945
ระดับการปฏิบัติ	101.4667	178.051	.634	.946
ระดับการปฏิบัติ	101.3333	172.851	.808	.944
ระดับการปฏิบัติ	101.6000	172.662	.808	.944
ระดับการปฏิบัติ	101.4000	184.110	.241	.950
ระดับการปฏิบัติ	101.5667	175.357	.730	.945
ระดับการปฏิบัติ	101.2333	174.530	.669	.946
ระดับการปฏิบัติ	101.5333	170.878	.790	.944
ระดับการปฏิบัติ	101.0667	179.720	.602	.947
ระดับการปฏิบัติ	101.2000	172.924	.775	.945
ระดับการปฏิบัติ	101.2667	171.995	.696	.945
ระดับการปฏิบัติ	101.6333	171.344	.815	.944
ระดับการปฏิบัติ	101.6667	175.402	.649	.946
ระดับการปฏิบัติ	101.6667	179.678	.604	.947
ระดับการปฏิบัติ	101.3667	170.723	.701	.945
ระดับการปฏิบัติ	101.3667	174.930	.678	.946
ระดับการปฏิบัติ	101.1000	177.472	.637	.946

ระดับการปฏิบัติ	101.0667	175.306	.654	.946
ระดับการปฏิบัติ	101.2000	176.786	.668	.946
ระดับการปฏิบัติ	101.2000	177.269	.696	.946
ระดับการปฏิบัติ	101.3333	174.023	.747	.945
ระดับการปฏิบัติ	101.3333	168.644	.876	.943
ระดับการปฏิบัติ	101.6000	170.455	.870	.943
ระดับการปฏิบัติ	101.5667	170.806	.866	.944

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha

.948

ชื่อ จำสับเอกสุทิน พันทา

วัน/เดือน/ปีเกิด วันที่ 20 เดือน มกราคม พุทธศักราช 2509

ภูมิลำเนาเลขที่ เลขที่ 15 หมู่ที่ 3 ตำบลนาแก อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 152 หมู่ที่ 16 ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การศึกษา
 พ.ศ. 2551 ศน.บ. (รัฐศาสตรการปกครอง)
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน
 ปัจจุบัน รัชมังคลาภิเษก ตำแหน่งครูฝึกทหารใหม่ มณฑลทหารบกที่ 23
 ค่ายศรีพัชรินทร ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มทร.
 ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
 ไปรคนนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบพูน

